

DORADZTWO

cena 2500 zł

miesięcznik ODR w Grabanowie

październik 13 (62)

ROLNICZE

W NUMERZE: • zasady sporządzania mieszanek • pobieranie próbek gleby • azotany i azotyny • już po żniwach • rynek rynkowi nie równy • pszenica Omega • wieści z targów i jarmarków • notowania • Dożynki

PROGNOZA tendencji zmian cen rynkowych podstawowych produktów rolniczych

Niniejsza prognoza, przedstawiająca tendencje zmian cen rynkowych pszenicy, żyta, żywca wieprzowego i wołowego oraz mleka do końca roku gospodarczego 1993/94, ma szczególne znaczenie, gdyż formułowana jest na początku cyklu produkcyjnego.

I. CENY PSZENICY

Zapotrzebowanie konsumpcyjne na pszenicę utrzyma się na dotychczasowym poziomie, tj. ok. 200 tys. ton miesięcznie. Agencja Rynku Rolnego gwarantuje wykup ok. 680 tys. ton pszenicy, po 6-7 miesiącach składowania po ustalonej cenie (cena interwencyjna + koszty), gdy cena rynkowa byłaby niższa od tej ceny. Popyt na pszenicę na cele paszowe będzie nieco mniejszy niż w ub. roku z uwagi na mniejsze pogłowie trzody oraz dostępność innych pasz, zwłaszcza ziemniaków. W sierpniu br. ceny skupu pszenicy kształtowały się na poziomie cen interwencyjnych, tj. 240 tys. zł/q. Należy oczekiwać relatywnie niewielkiego wzrostu cen pszenicy, wynikającego głównie z kosztów składowania. Przewiduje się, że ceny pszenicy pod koniec bieżącego roku mogą kształtować się na poziomie 260 - 270 tys. zł/q, natomiast pod koniec I półrocza 1994 roku - w granicach 280 - 300 tys. zł/q.

II. CENY ŻYTA

Zakłada się, że poziom zużycia konsumpcyjnego żyta utrzyma się na dotychczasowym poziomie. W sierpniu br. cena żyta wynosiła ok. 165 tys. zł/q, tj. nieco poniżej ceny interwencyjnej (170 tys. zł/q). Przewiduje się niewielki wzrost cen żyta, wynikający głównie z kosztów przechowywania. Ceny żyta pod koniec br. mogą kształtować się na poziomie 180 - 190 tys. zł/q, a pod koniec I półrocza 1994 r. w granicach 210 - 220 tys. zł/q.

III. CENY ŻYWCA WIEPRZOWEGO

Wskutek redukcji pogłowie trzody, podaż żywca wieprzowego w II półroczu br. będzie niższa o ok. 15% w porównaniu z II półroczem 1992 r. W III kwartale każdego roku podaż żywca wieprzowego obniża się zwykle o ok. 20%, pociągając za sobą skokowy wzrost cen.

W bieżącym roku spadek podaży był w tym okresie jeszcze głębszy ze względu na redukcję pogłowie. Stąd też ceny żywca zwiększyły się z ok. 13,5 tys. zł/kg w czerwcu br. do ok. 18,5 tys. zł/kg w sierpniu br. Wobec przewidywanego spadku podaży żywca, zwłaszcza w I półroczu 1994 r., możliwa jest równowaga rynkowa na wyższym poziomie cen.

Ceny żywca wieprzowego pod koniec br. będą się kształtowały na poziomie 19 - 20 tys. zł/kg natomiast pod koniec I półrocza 1994 r. w granicach 21 - 22 tys. zł/kg.

IV. CENY ŻYWCA WOŁOWEGO

Wskutek spadku podaży, ceny żywca wołowego w br. systematycznie rosną. W sierpniu osiągnęły poziom ok. 15,2 tys. zł/kg, wobec niespełna 13 tys. zł/kg w lipcu. Biorąc pod uwagę kształtujące się tendencje w podaży, że pod koniec br. przewiduje się ceny żywca wołowego osiągną poziom ok. 15,5 - 16,5 tys. zł/kg, natomiast pod koniec I półrocza 1994 r. ok. 17 - 18 tys. zł/kg.

V. CENY MLEKA

W okresie letnim br. utrzymuje się zwiększona podaż mleka. W lipcu skup mleka był o 2% wyższy, a w sierpniu o blisko 8% w porównaniu z analogicznymi miesiącami w roku ubiegłym. Jest to rezultat zwiększonej młeczności. Pod wpływem zwiększonej podaży ceny skupu mleka od maja utrzymują się na zbliżonym poziomie, tj. nieco poniżej 2.300 zł/litr. W warunkach ograniczonego popytu na artykuły mleczarskie, a mimo to realizowanych zakupów interwencyjnych masła i mleka w proszku, spółdzielnie mają problemy z utrzymaniem bieżącej płynności finansowej. Uwzględniając ogólne uwarunkowania i sezonowe zmiany w podaży mleka, przewiduje się niewielki wzrost cen skupu mleka. Mogą one osiągnąć poziom ok. 2.400 zł/litr zarówno pod koniec br., jak i I półrocza 1994 r. W I kwartale 1994 r. mogą kształtować się na nieco wyższym poziomie, natomiast w okresie letnim będą kształtowały się pod wpływem sezonowego wzrostu podaży mleka.

mgr inż. B. Michalczyk

Zasady sporządzania mieszanek pełnoporcjowych dla loch.

Lochy wymagają bardzo dobrego żywienia paszami wysokiej jakości, zapewniającymi im odpowiednią ilość wszystkich, niezbędnych składników pokarmowych. Odpowiednie, racjonalne żywienie pozwoli utrzymać wysoką produktywność oraz właściwą kondycję hodowlaną. Najbardziej zalecanym sposobem żywienia tocz jest sporządzanie z dostępnych w gospodarstwie pasz mieszanek pełnoporcjowych. Należy pamiętać, że lochy prośne i karmiące mają różne zapotrzebowanie w stosunku do poszczególnych składników pokarmowych, w związku z czym sporządza się dla nich odrębne mieszanki. Lochy prośne wymagają mniej energii w mieszance, mniej białka surowego i lizyny, a więcej włókna. Z tego względu w skład mieszanek dla loch prośnych nie powinny wchodzić takie zboża jak żyto i pszenica. Znacznie wyższe wymagania co do zawartości składników pokarmowych mają lochy karmiące. Dla nich z kolei należy ograniczyć udział w mieszankach pasz bogatych we włókno surowe, takich jak owies i otręby pszenne. Najwygodniej jest sporządzać mieszanki dla loch w oparciu o odpowiednie superkoncentraty, których udział pozwoli osiągnąć pożądaną wartość pokarmową, zgodną z zapotrzebowaniem. Przy braku koncentratów wysokobiałkowych można uzupełnić ilość i jakość białka odpowiednio zastawionymi paszami białkowymi pochodzenia roślinnego i zwierzęcego. W tym wypadku mieszanka powinna zawierać także pasze mineralne.

Przykłady mieszanek pełnoporcjowych dla loch prośnych:

I		II	
Śruta sojowa	- 5 %	Śruta z bobiku	- 8 %
Śruta rzepakowa	- 5 %	Mączka rybna	- 3 %
Mieszanka mineralna	- 2,5 %	Mieszanka mineralna	- 2 %
Śruta jęczmienna	- 42,5 %	Śruta jęczmienna	- 40 %
Śruta owsiana	- 25 %	Śruta owsiana	- 27 %
Otręby pszenne	- 10 %	Otręby pszenne	- 10 %
Susz z traw	- 10 %	Susz z traw	- 10 %

Przykłady mieszanek pełnoporcjowych dla loch karmiących:

I		II	
Śruta sojowa	- 17 %	Śruta sojowa	- 15 %
Śruta rzepakowa	- 8 %	Śruta z bobiku	- 8 %
Mieszanka mineralna	- 4 %	Mieszanka mineralna	- 4 %
Śruta jęczmienna	- 40 %	Śruta jęczmienna	- 40 %
Śruta pszena	- 25 %	Śruta z pszenżyta	- 20 %
Śruta owsiana	- 6 %	Śruta owsiana	- 13 %

mgr inż. Cz.Mirczewska

PRZEGLĄDY POSEZONOWE

Kombajny zbożowe jak i prasy zbierające do słomy są maszynami bardzo drogimi, dlatego też trzeba o nie dbać, aby służyły jak najdłużej. Po żniwach, zanim odstawimy je do garażu, trzeba wykonać szereg czynności zapewniających prawidłowe zabezpieczenie ich stanu technicznego.

W pierwszej kolejności należy dokładnie oczyścić wszystkie wewnętrzne zespoły robocze, poprzez uruchomienie mechanizmów maszyny /na luzie/ na czas okło 5 minut. Po tym wstępnym oczyszczeniu trzeba ponownie uruchomić mechanizmy na kilka minut w celu usunięcia resztek omlotowych, poźniwnych i innych zanieczyszczeń, które są przyczyną korozji na skutek utrzymywania wilgoci.

W następnej kolejności w kombajnie sprawdzamy stan oczyszczenia /zapachania / i w miarę potrzeby dodatkowo oczyszczamy, szczególnie chwytacz kamieni, klepisko zespołu młócającego, wytrząsacz, podsiewacz, zbiornik ziarna i chłodnicę silnika oraz miejsca zewnętrzne kombajnu /szczególnie pod osłonami/, a także cały zespół żniwny.

Wskazane jest także umycie maszyn wodą o ciśnieniu nie większym niż 0,15 MPa. Po umyciu należy uruchomić kombajn i włączyć mechanizmy kombajnu w celu odprowadzenia wody, która dostała się do łożysk. Silnik trzeba myć naftą "antykorozyjną" lub olejem napędowym. Błyszczące powierzchnie, wygładzone na skutek tarcia, należy pokryć warstwą smaru. Po dokładnym umyciu należy sprawdzić działanie wszystkich mechanizmów i przyrządów kontrolno-pomiarowych oraz ich konserwację, którą należy wykonać zgodnie z instrukcją obsługi. Zauważone uszkodzenia i usterki w czasie przeglądu należy usunąć. Gdyby maszyny były garażowane bez zadania należy wymontować sita żaluzjowe, pasy, łańcuchy napędowe, listwę nożową i przechowywać w pomieszczeniu zamkniętym.

Wskazane by było, aby obie te maszyny przechowywane były w pomieszczeniach chroniących je przed czynnikami atmosferycznymi i zdala od składu paliwa czy nawozów sztucznych. Jeżeli nie dysponujemy garażem wówczas maszyny należy przykryć oponczką.

Na czas przechowywania należy maszyny ustawić na kołach i zmniejszyć ciśnienie w ogumieniu o ok. 50%. Podpory i koźły należy ustawić tak, aby w czasie powstania pożaru można je było wyciągnąć ciągnikiem.

Akumulatory przechowywać w pomieszczeniach zamkniętych. Raz w miesiącu należy sprawdzić stan naładowania i ewentualnie doładować. Gęstość elektrolitu winna wynosić 1,26 - 1,29 g/cm sześcienny. Najlepiej wykorzystać je w tym czasie w innych maszynach.

Terminowo, dokładnie i fachowo przeprowadzona obsługa techniczna tych maszyn po zakończonych żniwach, zapewni gotowość i niezawodność podczas pracy w następnym sezonie.

oprac. mgr inż. B.Filatiuk

Wyniki

Wiosną 1993 r. w gospodarstwie Pana Kułaka Dariusza zam. Bedlno gm. Radzyń Podlaski założono doświadczenie porównawcze z uprawą odmian pszenicy jarej (Henika, Omega, Jota, Hera - każda z odmian na pow. 0,20 ha). Chciałabym z Państwem podzielić się wynikami jakie uzyskaliśmy w prowadzonych demonstracjach

A oto ważniejsze dane dotyczące agrotechniki uprawianych odmian: gleba kl. III b, kompleks pszenny dobry, zasobność gleby w fosfor i potas średnia, magnez wysoka, pH 6,2 (w/g badań wiosna 1990 r., - jesienią zastosowano wapnowanie stosując 4 t/ha wapna węglanowego). Pszenicę uprawiano po ziemniakach. Jesienią na tym polu zastosowano orkę zimową. Wiosną: bronowanie, 06.04.1993 r. wysiew nawozów fosforowo - potasowych, fosfor - 50 kg/ha, potas - 120 kg/ha, kultywator, brona oraz siew 13.04.1993 r. Nasiona przed siewem zaprawiono Funabenem T w dawce 200 g/100 kg nasion. Nawożenie azotowe zastosowano w trzech dawkach - pierwsza w ilości 40 kg/ha przed siewem 13.04.93, drugą w formie nawożenia dolistnego 19.05.93 r. w ilości 20 kg/ha (mocznik + Agrosol Z). Zabieg ten połączono ze zwalczaniem chwastów stosując Chwastox extra w dawce 3 l/ha. Trzecią dawkę azotu zastosowano w fazie kłoszenia w ilości 15 kg N/ha (saletra amonowa).

Jeszcze o mleku

Mleko to podstawowy artykuł żywnościowy, który posiada wysoką wartość biologiczną. Dziennie spożycie 1 litra mleka wysokiej jakości pokrywa fizjologiczne zapotrzebowanie dorosłego człowieka, przy średnio ciężkiej pracy na białko zwierzęce w 80% na wapń w ponad 100% a energię w 20%. Organizm ludzki przyswaja wszystkie zawarte w mleku składniki odżywcze. Na produkcję 1 kg białka mleka potrzeba prawie 2 razy mniej składników pokarmowych paszy niż na 1 kg białka mięsa drobiowego i prawie 3 razy mniej niż na 1 kg białka wołowy. W Polsce są szczególnie dogodne warunki geograficzno - przyrodnicze do chowu krów i produkcji mleka. Wynika to z dużego udziału łąk i pastwisk w ogólnej powierzchni użytków rolnych. Ekonomiczne walory tej dziedziny produkcji, poza racjonalnym wykorzystaniem pasz przez krowy, wynikają dodatkowo z możliwości pozyskiwania znacznej ilości obornika. Chów krów i produkcja mleka zapewniają ponadto w miarę szybki w poszczególnych miesiącach dopływ środków pieniężnych do gospodarstwa rolnego. Cofnięcie dotacji państwa do produkcji mleka spowodowało w konsekwencji wzrost cen detalicznych artykułów mleczarskich sprawiły, że przed rodzimym producentem mleka stało się bardzo trudne zadanie sprostania tej konkurencji. Zadania tego nie ułatwiają również inne przyczyny ilościowego kryzysu mlecznego - najważniejsze z nich to:

- niewielka opłacalność produkcji mleka
- brak obiektywnej i rzetelnej oceny mleka
- trudna do pokonania bariera mechanizacyjna, która sprawia, że produkcja mleka nadal należy do najbardziej pracochłonnych.

Wymienione czynniki wytworzyły dla chowu krów i produkcji mleka trudną sytuację wyrażającą się od wielu lat systematycznym spadkiem pogłowia krów i globalnej produkcji mleka.

Pogłowia krów i produkcja mleka w Polsce w latach 1950-1991 (Otoliński, 1992)

Lata	Pogłowia krów		Wydajność od 1 krowy (l)	Globalna produkcja mleka (mln l)	Produkcja mleka (l)		Spożycie mleka przez 1 mieszkańca (l)
	ogółem mln szt	na 100 ha użyt. r (szt)			na 1 ha użyt. rol.	na 1 mieszkańca	
1950	4,85	23,7	1600	7,8	380	313	206
1960	5,88	28,8	2060	12,1	594	408	204
1970	6,08	31,1	2384	14,5	742	442	262
1980	5,95	31,4	2730	16,0	857	463	262
1990	4,91	26,0	3153	15,4	822	433	242
1991	4,50	25,0	3121	14,1	763	412	239

Jak wynika z danych w tabeli, wraz ze zmniejszeniem pogłowia krów nie tylko nie wzrasta, ale nawet spada ich wydajność jednostkowa. Jest to zjawisko niepokojące z tego względu, że tempo spadku pogłowia było wyższe w gospodarstwach dużych z krowami wysokoprodukcyjnymi niż w małych wydajnych oborach indywidualnych. Rozszerza się zatem ekstensywny charakter chowu krów, przy wielkości przeciętnego stada liczącego poniżej 5 szt.

Na podstawie materiałów z Instytutu Zootechniki
Opracowała inż. A. Strąćicka

Odmiana	Stopień odsiewu	Wysiano kg	Zbiór q	Uzyskano plon przeliczeniowy z 1 ha
Henika	Oryginał	50	8,2	42
Omega	Elita	50	9,6	48
Jota	Elita	50	7	35
Hera	Oryginał	50	4	20

Z uwagi na długotrwałą suszę w czasie wegetacji plon poszczególnych odmian jest znacznie niższy od spodziewanego. Omega od początku wegetacji była pszenicą wyróżniającą się - bujny wzrost, intensywna zieleń (najciemniejsza ze wszystkich odmian). Susza znacznie ją osłabiła. Najslabiej początkowo wyglądała Henika. W miarę przedłużającej się suszy najbardziej wyrosła Henika, okazała się też pszenicą najbardziej wyrównaną. Jest zatem bardziej odporna na suszę od pozostałych odmian. W następnym roku Pan Kułak zamierza zasiać 1,70 ha pszenicy Omega i 1,20 ha pszenicy Heniki. Te bowiem odmiany w/g rolnika są najlepsze.

mgr inż. H Jastrzębska

Uwaga !

Na stronie 13 w informacji nt. ubezpieczenia rolników w IV kwartale br. podano błędną datę regulowania składek. Termin uregulowania należnych za IV kwartał składek upływa nie 30 września a 31 października br.

Azotany i azotyny w warzywach.

Azot podobnie jak i inne pierwiastki (fosfor, potas, wapń, magnez, miedź, bor, cynk) jest niezbędnym składnikiem pokarmowym w żywieniu roślin. Nadmierne ilości azotu w środowisku glebowym powodują, że rośliny mogą ten pierwiastek pobierać w bardzo dużych ilościach, przekraczających ich potrzeby pokarmowe.

Pobrany przez roślinę azot ulega w nich różnym przemianom oraz gromadzony jest w roślinach w postaci azotanów. Stąd też zawartość pewnych ilości azotu w postaci azotanów jest naturalnym składnikiem roślin. Nadmiar azotanów w warzywach spożyty przez zdrowe osoby dorosłe jest wydalany z organizmu a więc nie jest szkodliwy. Związkami toksycznymi w żywieniu ludzi i zwierząt są azotyny. Warzywa bezpośrednio po zbiorze nie zawierają azotynów, powstają one w roślinach później w wyniku redukcji azotanów, czemu sprzyja niewłaściwe składowanie i przechowywanie produktów rolniczych, nieodpowiedni transport. Przemianom tym sprzyja wysoka temperatura, duża wilgotność. Jednym z głównych źródeł azotanów w pożywieniu są warzywa i ziemniaki. Uprawy te są często nawożone nadmiernie nie tylko nawozami organicznymi ale także i nawozami syntetycznymi oraz zbierane, transportowane i przechowywane w nieodpowiedni sposób.

Zawartość azotanów w poszczególnych gatunkach warzyw jest bardzo różna, niebezpieczeństwo niosą te warzywa, których jednorazowe lub dzienne spożycie jest duże. Nie wszystkie gatunki warzyw wykazują jednakową zdolność do gromadzenia azotanów, poza tym azotany są gromadzone nierównomiernie w roślinie np. np. szpinak - więcej azotanów gromadzi się w ogonku liściowym i łodydze a mniej w blaszce, rzodkiewka - więcej w liściach i na początku zgrubienia.

Do warzyw, które gromadzą duże ilości azotanów należą: szpinak, rzodkiewka, burak ćwikłowy, sałata, kapusta wczesna, natki warzyw, średnia zawartość azotanów znajduje się w warzywach korzeniowych, zaś najmniejszą zdolność do gromadzenia azotanów występuje w warzywach, w których częścią jadalną są owoce i nasiona.

Spożywanie produktów zawierających duże ilości azotynów powoduje, że krew w organizmie człowieka traci funkcję przenośnika tlenu, unieruchomieniu ulegają witamina A oraz witaminy z grupy B a także mogą się tworzyć w organizmie nitrozaminy - substancje rakotwórcze. W rezultacie u ludzi po spożyciu produktów z dużą ilością azotynów mogą występować zaburzenia w funkcjonowaniu układu trawiennego, jak też objawy duszności a nawet utrata przytomności.

Do grup ludzi narażonych na toksyczne działanie azotanów zalicza się niemowlęta, u których azotany nie są wydalone a także ludzie z zaburzeniami przewodzenia trawiennego.

Zawartości azotanów w produktach roślinnych nie da się uniknąć ale poprzez właściwe warunki uprawy i nawożenia można ich zawartość regulować a tym samym zachować właściwą jakość produktów rolniczych.

Przeciwdziałanie nadmiernej ilości azotanów w roślinach.

Właściwa uprawa, nawożenie jak i odpowiedni termin zbioru są podstawowymi czynnikami zmniejszającymi zawartość azotanów w roślinach. Zalecenia te można ująć następująco:

1. Nawożenie azotowe należy ograniczyć do niezbędnego poziomu. Typ gleby też ma znaczenie - warzywa uprawiane na glebach cięższych gromadzą więcej azotanów. Odczyn gleby zbliżony do obojętnego powoduje mniejszą zdolność do gromadzenia azotanów.

2. Należy zwrócić uwagę na pogłównie nawożenie azotem, przyjmując zasadę, że warzywa o krótkim okresie wegetacji nie należy nawozić pogłównie, zaś nawożenie pogłównie azotem warzyw o dłuższym okresie wegetacji zakończyć na 6-8 tygodni przed zbiorem.

3. Roślinom należy zapewnić dobre warunki świetlne - rosnące w dużym zagęszczeniu jak i w większej rozstawie ale w dni pochmurne, czy w szklarni w okresie o małej ilości światła mają wyższą zawartość azotanów niż warzywa rosnące z odpowiednim dostępem światła.

4. Mniejsze gromadzenie azotanów związane jest również z odpowiednią ilością wody. Rośliny systematycznie nawadniane w okresie suszy zawierają mniej azotanów niż rośliny nie-nawadniane, u których tempo wzrostu będzie niższe.

5. Od gatunku warzyw również zależy zawartość azotanów, co było wspomniane wcześniej w artykule.

6. Zawartość azotanów maleje w miarę opóźniania terminu zbioru warzyw. Każdy gatunek powinien być zebrany w zależności od jego okresu wegetacji, tak aby mógł on osiągnąć stan dojrzałości i wykształcić prawidłowo wszystkie organy. Często niewielkie opóźnienie zbioru warzyw takich jak sałata czy szpinak powoduje wyraźne obniżenie w nich zawartości azotanów. Również marchew na pęczki, czy ziemniaki wczesne zawierają dużo azotanów, a jeżeli są zbierane we właściwym dla nich okresie dojrzałości zawierają ich o połowę mniej.

Wszystkie warzywa należy zbierać w okresie słonecznym. Warzywa liściowe dobrze jest zbierać w drugiej połowie dnia - wtedy to znajduje się w nich najmniejsza ilość azotanów.

Opracowała: Wiesława Malczewska
specjalistka wgd.

POBIERANIE PRÓBEK GLEBY I LIŚCI W SADZIE

Analiza chemiczna gleby określa zawartość podstawowych składników pokarmowych tj. fosforu, potasu i magnezu oraz informuje o odczynie gleby czyli pH. Analiza gleby jest metodą uniwersalną, gdyż wykorzystuje się ją zarówno przed założeniem sadu lub plantacji jak również w sadach młodych i owocujących. Próbkę gleby pobiera się w sadach co 4 lata a co 2-3 lata na plantacjach.

Pierwszą czynnością przy pobieraniu próbek gleby jest podział sadu, plantacji lub pola na kwatery z których pobrane zostaną osobne próbki. Wydzielić należy kwatery jednolite pod względem typu gleby, ukształtowania terenu, wieku roślin, uprawy i nawożenia. Jedna próbka może reprezentować powierzchnię 2-4 ha wyrównaną pod każdym względem. Pomija się niewielkie powierzchnie różniące się od pozostałych części np. zagłębienia terenu, kieszenie piaskowe, miejsca składowania nawozów. Nie pobiera się próbek w pobliżu dróg, zabudowań, z miejsc po stertach itp.

Próbki gleby pobiera się łaską Egnera z pasów ugoru herbicydowego lub pola, osobno z poziomu próchnicznego i z niżej leżącej warstwy podornej. Przy replantacji sadu lub plantacji celowe jest pobranie próbek osobno z murawy i z pasów ugoru herbicydowego.

Idąc zygzakiem przez kwaterę, z losowo wybranych miejsc, co 15-20 kroków pobiera się indywidualne próbki reprezentujące poziom próchniczny (0-20 cm). W celu pobrania próbek z warstwy podornej wykopać należy ok. 5-10 dołków i po zdjęciu warstwy próchnicznej pobierać z dna dołka np. po 3 objętości łaski. W zależności od miąższości warstwy próchnicznej, glebę przykładowo pobiera się z poziomów: 25-40 cm, 25-45, 30-50 lub 25-35 cm.

Indywidualne próbki zsypuje się do dwóch oddzielnych naczyń np. wiaderk, skąd po dokładnym wymieszaniu pobiera się ok. 1kg gleby jako tzw. próbkę zbiorczą. Glebę dobrze jest przesuszyć w temperaturze pokojowej i przesyłać do woreczków plastikowych lub lepiej płóciennych. Do środka wkładamy wypełnioną kartę informacyjną, w której podajemy: nazwisko i adres, powierzchnię, gatunek, odmianę i wiek drzew, system uprawy gleby, dotychczasowe nawożenie i charakterystykę gleby. Próbkę pobierać można w dowolnej porze roku, najlepiej jednak wraz z próbkami liści tj. w lipcu i sierpniu. Przesuszone próbki dostarczyć należy do Okręgowej Stacji Chemiczno-Rolniczej. Województwo białsko-podlaskie znajduje się w zasięgu działania Okręgowej Stacji Chemiczno-Rolniczej mieszczącej się w Lublinie na ulicy Sławinkowskiej 5 (tel. 711-301 lub 711-334).

Zawartość składników mineralnych w liściach odzwierciedla stan odżywienia roślin. W próbkach liści określa się za-

wartość: azotu, potasu, fosforu i magnezu a wyjątkowo boru i manganu. Analizę chemiczną liści przeprowadza się w sadach co 4 lata, a na plantacjach co 2-3 lata. Liści nie pobiera się z roślin młodych, które nie osiągnęły pełni owocowania. Wybiera się liście z drzew i krzewów zdrowych, nie uszkodzonych przez choroby i szkodniki. Z drzew przemienne owocujących próbki liści pobiera się w roku owocowania.

Termin pobierania próbek ma ścisły związek z gatunkiem roślin sadowniczych. Dla jabłoni, gruszy, śliwy i moreli optymalnym terminem jest 15 lipiec do 1 września, dla wiśni i czereśni: 1 lipiec do 1 sierpnia, czyli zaraz po zbiorze owoców. Liście z roślin jagodowych należy pobierać w okresie zbioru owoców. Z kwater wieloodmianowych próbki pobiera się tylko z jednej wybranej odmiany.

Próbka mieszana powinna składać się z ok. 100 liści pobranych z różnych stron korony, z 10-20 losowo wybranych drzew w jednym wieku. Liście (ogonek z blaszką liściową) muszą być w pełni rozwinięte i pobrane ze środka długopędów, a u odmian krótkopędowych ze środka krótkopędów. Nie należy pobierać liści z tzw. wilków położonych wewnątrz korony, liści z drzew przy drogach, zakurzonych, ze śladami preparatów oraz uszkodzonych przez choroby i szkodniki. Z porzeczek, agrestu i malin liście wraz z ogonkami należy pobierać ze środkowej części pędów nieowocujących. Z truskawek należy pobierać tylko blaszki liściowe ze środka rośliny w pełni rozwiniętej. Liście zbierać należy do papierowych torebek, na których podać należy: nazwisko, adres właściciela, nr próbki, odmianę.

Najlepiej wypełnić jest sadowniczą kartę informacyjną, którą dołączyć należy do torebki. Liście trzeba jak najszybciej przesuszyć w temperaturze 50-60°C by nie zaczęły gnić i przesać do najbliższej stacji chemiczno-rolniczej. W liściach określa się najczęściej zawartość: N, P, K, Mg, a na specjalne życzenie: B, Mn.

Uzyskane wyniki analizy liści porównać należy z liczbami granicznymi opracowanymi dla poszczególnych gatunków. Po zakwalifikowaniu próbki do jednej z 4 klas zawartości: deficytowej, niskiej, optymalnej lub wysokiej uzyskać można wysokość zalecanej dawki nawozowej.

Niższe dawki nawozowe stosować należy na lekkich glebach piaszczystych, a wyższe na glebach ciężkich.

oprac. mgr inż. Artur Witek

Już po żniwach.

Propagując uprawę pszenic wysokojakościowych na terenie gminy Łomazy prowadziliśmy w kilku gospodarstwach demonstracje na ten temat. W gospodarstwie Pana Karola Hołowni zam. HuszczaII uprawiana była pszenica ozima odm. Roma. Plon z ha wyniósł 30q.

W gospodarstwie Pana Harasimiuka Kazimierza zam. w Stasiówce uprawiano pszenicę jara odm. Omega. Gospodarz osiągnął plon w wysokości 46q z ha. Z tą samą odmianą realizowane były demonstracje w następujących gospodarstwach; Hołownia Tomasz zam. HuszczaII-plon 45q z ha, Rudzka Irena zam. Lubenka - plon 38q z ha, Sobechowicz Stanisław zam. Łomazy - plon 38q z ha, Chwalewski Marian zam. Łomazy-plon 37q z ha.

W ramach współprac z Samorządem Gminy z ODR prowadziliśmy również poletka nasienne z uprawa zbóż iarvch i grochem celem wymiany sąsiedzkiej materiału siewnego(artykuł omawiający zasady tej współpracy zamieszczony był w Doradztwie Rolniczym nr.2/51 z dnia 30 01 1993r). Niesprzyjające warunki atmosferyczne w okresie wegetacji wpłynęły ujemnie na plony zbóż. W gospodarstwie Pana Wołosowicza Henryka zam. w Łomazach uprawiano jęczmień jary odm. Nagrad i groch odm. Diament. Plon jęczmienia wyniósł 50q z ha a grochu 20q z ha. Pszenicę jara odm. Omega uprawiał Pan Kurianowicz Marek zam. Lubenka. Rolnik osiągnął plon 40q z ha. W gospodarstwie Hołownia Witold zam. HuszczaII plon Omegi wyniósł 35q z ha. Był uprawiany owies odm. Dragon. W gospodarstwie Hryniewicza Józefa zam. Studzianka osiągnięto plon 32q z ha a w gospodarstwie Czarnackiego Stanisława zam. HuszczaI plon wyniósł 30q z ha.

Współpraca z Samorządem Gminy jest dalej kontynuowana. Będą prowadzone poletka nasienne ze zbożami ozimymi na tych samych zasadach.

*mgr inż. Zofia Kozysa
Franciszek Kuźniarski
ODR Wisznice*

ZASTOSOWANIE MIKROBIOLOGICZNEGO PREPARATU UTYLIZACYJNEGO EKOL-F

Jednym z gospodarstw kontaktowych na terenie mojego działania jest gospodarstwo Pana Zygmunta Izdebskiego zam. w Łosicach. Gospodarstwo zajmuje pow. 10 ha UR, w tym 8 ha GO i 2 ha UZ. Rolnik dzierżawi oprócz wyżej wymienionej powierzchni 15 ha GO. Gospodarstwo nastawione jest na produkcję trzody chlewnej.

W 1981r. rolnik wybudował chlewnię częściowo zmechanizowaną o wymiarach 9 x 36 m, a w 1992 r. drugą w pełni zmechanizowaną o wymiarach 15 x 5 4m. Obecnie użytkuje 50% nowo wybudowanej chlewni. W obu chlewniach stan trzody jast następujący: 30 macior, 70 tuczników, 120 warchlaków, 80 prosiąt. W przyszłości Pan Izdebski zamierza tą ilość podwoić.

W związku z tak znaczną ilością sztuk trzody chlewnej wystąpił problem wykorzystania gnojowicy w sposób bezpieczny dla środowiska. W tym celu rolnik skorzystał z oferty biologicznego wspomaganie gospodarki gnojowicą i zastosował mikrobiologiczny preparat utylizacyjny EKOL-F. Wyżej wymieniony preparat przeznaczony jest do efektywnej utylizacji gnojowicy i innych odchodów powstających w toku produkcji rolnej. Preparat działa makro- i mikroskopowo w odchodach wstępnie je upłynniając a następnie wzbogacając w przyswajalny azot(N). Dodatkową zaletą preparatu jest ubezwonnienie np. gnojowicy co ma kapitalne znaczenie w przypadku jej wprowadzenia jako nawóz do środowiska. Ponadto preparat zawiera stosowne substancje odżywcze, stabilizatory kwasowości i czynniki umożliwiające rozpoczęcie pracy w warunkach wstępnie dominujących innych kultur bakteryjnych. Preparat EKOL-F można stosować na mokro i sucho.

W przypadku jednorazowej operacji wywiezienia na pole, w pierwszym tygodniu należy wprowadzić 1 kg na 60 m sześciennych odchodów, w drugim tygodniu 0,4 kg. i po 14 dniach, po całkowitym przetworzeniu usunąć. W przypadku przepływowej utylizacji, w pierwszym tygodniu należy wprowadzić 1 kg do 60 m sześciennych. W drugim tygodniu 0.6 kg i co tydzień po 0.15 kg. Założeniem jest produkcja około 15-20 ton gnojowicy dziennie.

Pan Izdebski zastosował preparat na mokro i już po 7 dniach były widoczne efekty. Pan Zygmunt jast bardzo zadowolony z zastosowania tego preparatu. EKOL-F nie działa szkodliwie na środowisko, co w obecnym czasie ma bardzo duże znaczenie. Jak twierdzi rolnik stosując wyżej wymieniony preparat gnojowica nie zmienia swojej konsystencji, dzięki temu ułatwione jest jej wywożenie. Dodatkową zaletą preparatu EKOL-F jest zdolność do oczyszczającego działania na skorodowane rury i urządzenia. Rolnik wykorzystując gnojowicę do zasilania roślin nie zauważył działania jej ubocznych skutków na uprawy).

Mam nadzieję iż znaczna część rolników będzie zainteresowana tym preparatem, dlatego też podaję aktualny koszt inokulacji obiektu ze zbiornikiem około 30 m sześciennych, który obecnie wynosi około 300 tys.zł. Jest to cena porównywalna z kosztem wywozu dwóch wozów asenizacyjnych. Biorąc pod uwagę współczesne wymogi związane z ochroną środowiska uważam, że EKOL-F jest jednym z lepszych preparatów obecnie stosowanych w rolnictwie.

Opr. Barbara Bahniuk.
ODR Łosice

PORADY PSZCZELARSKIE

Okres między głównym przeglądem jesiennym, a końcem sezonu pasiecznego należy wykorzystać na możliwie najlepsze przygotowanie pasieki do zaziimowania.

W okresie od ostatnich lotów jesiennych (połowa października) do dnia pierwszego oblotu wiosennego, dobrze zaziimowana i silna rodzina zużywa około 6-7 kg zapasów. Ale ilość zapasów, jakie pozostawiamy pszczołom na zimę, powinna być o tyle większa, by bez wiosennego ich uzupełniania rezerwa miodu w gnieździe nie spadła przed wylotem pszczoł na pierwszy pożytek poniżej 4-6 kg na pień. Jest to ilość niezbędna do normalnego rozwoju rodziny wiosną. Poza ilością zapasów ważny jest ich właściwy układ w gnieździe. Kłęb zimowy uwiążuje się w postaci kuli i naprzeciw wylotu - tu więc musi pozostać wolne i odpowiednie dla niego miejsce. Poza tym pszczoły znajdujące się w kłębie powinny mieć cały czas dostęp do zapasów na możliwie najdłuższej linii jego obwodu. Zimowla pszczoł na zapasach z cukru przebiega lepiej niż na czystym miodzie.

Cukier zawiera mniej składników niestrawnych niż miód i dlatego nie tak szybko dochodzi do przepętnienia jelita prostego u zimujących pszczoł. Zapas pierzgi podany pszczołom do gniazd jesienią jest wykorzystywany częściowo przed oblotem, częściowo po nim, w okresach złej pogody, która wczesną wiosną może być częsta i długotrwała. Jeżeli w plastrach będzie brakowało zapasów pierzgi, czerwiec ustanie aż do czasu zebrania pyłku z pola. W takich warunkach rozwój rodzin pszczelich będzie opóźniony, pnje osłabną, łatwiej rozwinie się nozema.

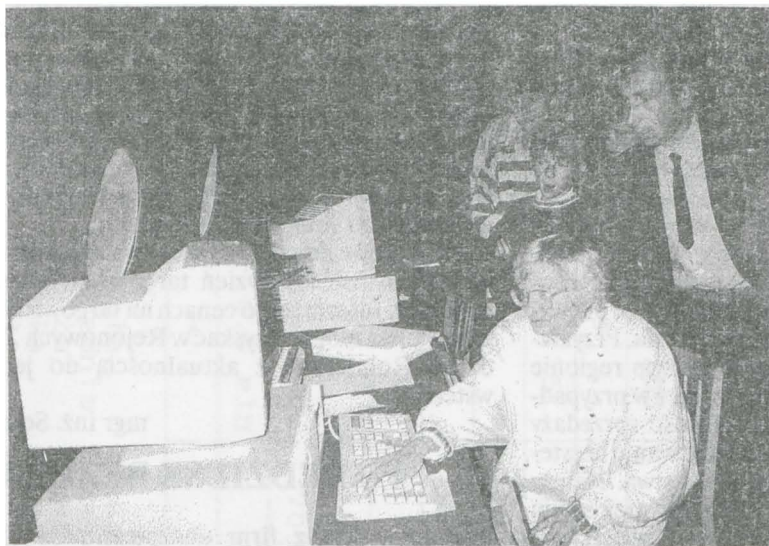
W ułożonych do zimowli gnieździe pyłek powinien znajdować się w 2-3 plastrach i zajmować łącznie powierzchnię najmniej 5-6 dcm².

Wielkość gniazda jest jednym z ważniejszych czynników kształtowania warunków dobrej zimowli. Przed ostatecznym zaziimowaniem dokonujemy jeszcze oceny siły rodzin, która przypada na koniec września, a nawet później, jeżeli jesień jest ciepła i długo utrzymuje się zwiększona aktywność pszczoł. Najlepszy do wykonania tej czynności jest słoneczny dzień po pierwszym nocnym przymrozku. Dla kontroli wystarczy wyjąć dwie najdalsze od wylotu przekładki i sprawdzić, czy uliczki są zajęte. Dostosowanie pojemności gniazda zimowego do siły rodziny ułatwia pszczołom utrzymanie odpowiedniej temperatury wewnątrz kłębu. Niewskazane jest jednak zbyt ciasne układanie gniazd. Różnica temperatur między poszczególnymi partiami ula jest w okresie zimy czynnikiem regulacji wymiany gazów.

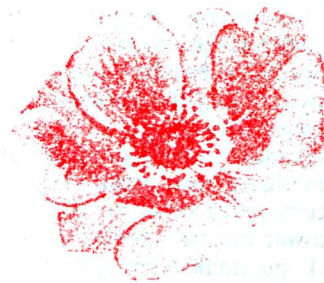
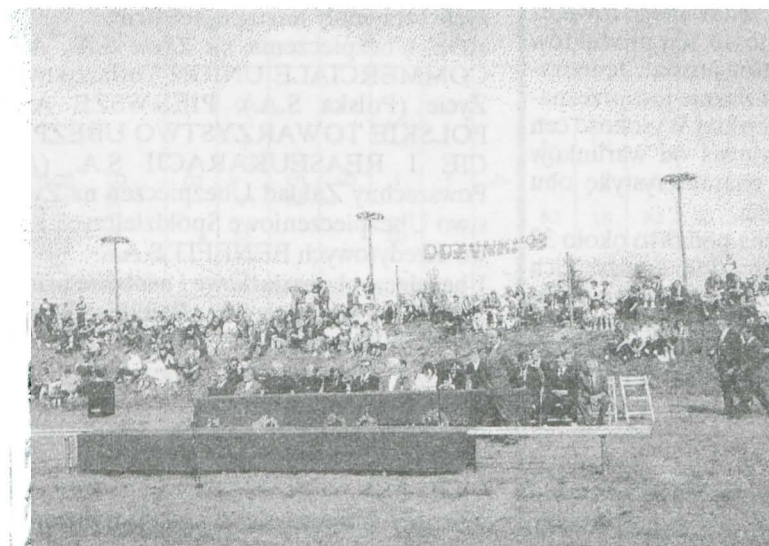
Jeśli gniazdo jest bardzo ciasne, może wystąpić przegrzanie całego wnętrza, brak ruchu powietrza oraz brak wilgoci potrzebnej do utrzymania odpowiedniej koncentracji pokarmu. Pszczoły ograniczone matami na ciasnej przestrzeni nie mają możliwości czynnego schłodzenia gniazda, niepokoją się bardziej niż w gnieździe zbyt luźnym i zimnym, a odczuwając pragnienie wybrzygują w słoneczne dni z ula i giną w śniegu.

K. Osielski, M. Kalabun

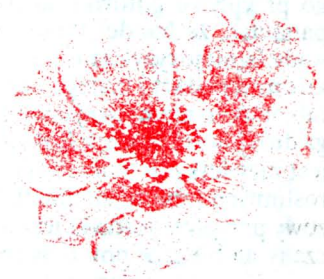
Dożynki w obiektywie

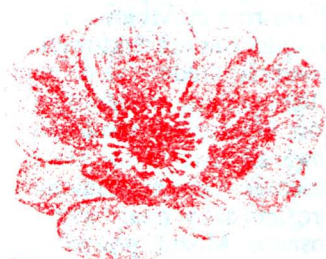
Komarówka Podlaska 12.09.93

„Chleba naszego
powszedniego
daj nam dzisiaj”

„Cóż by nasz
trud sprawił że-
byś Ty Boże nie
błogosławił”

„Nie proście
Boga o chleb
powszedni, o
ile nie macie
zamiaru dzie-
lić się nim z
kim innym”

Rynek rynkowi nierówny

Od maja 1993r Ośrodek Doradztwa Rolniczego prowadzi w ramach Polsko-amerykańskiego Programu Informacji Rynkowej stałe badanie targowisk województwa białkopodlaskiego.

Uczestnicząc w pracy programu, prowadzę obserwację dwóch targowisk, w Piszczacu i Białej Podlaskiej.

Specyfikę handlu targowiskowego oraz próbę charakterystyki obu rynków chciałbym przedstawić na łamach niniejszego artykułu.

Handel rynkowy posiada swoje zalety i wady. Niewątpliwą zaletą jest możliwość wyboru i samodzielnego negocjowania ceny przez obie strony. Przy dużym popycie na określony towar można uzyskać wyższą cenę niż w stałych punktach skupu, miało to miejsce w przypadku zbóż w okresie przedzimoowym. Drugą zaletą jest możliwość sprzedaży towarów, których nie kupują punkty skupu lub kiedy skup jest prowadzony w dużej odległości od miejsca zamieszkania. Przykładem jest obrót prosiętami występujący w naszym regionie tylko na targach wiejskich, dzieje się tak również w przypadku handlu końmi. Inną zaletą jest możliwość sprzedaży własnych produktów w stałym miejscu i uzyskiwanie częstego przyływu gotówki na potrzeby gospodarstwa. Należy pamiętać, że handel targowiskowy posiada również swoje wady. Istnieje ryzyko nie zrealizowania transakcji w przypadku dużej podaży i małego zainteresowania danym artykułem lub otrzymania niższej ceny od zakładanej. Sprzedaż wymaga dużej ilości czasu, a ilość towaru sprzedawanego również jest niewielka. Rolnik przywozi średnio do 10q produktów roślinnych (zboża, ziemniaki) lub 1 miot prosiąt. Jednorazowy przyływ gotówki jest mały i przeważnie jest przeznaczony na bieżące potrzeby rodziny wiejskiej. Wysokość cen cechuje duża zmienność w czasie zależna od warunków popytu i podaży. Przedstawię teraz charakterystykę obu targowisk w okresie od maja do sierpnia.

Piszczac: duży obrót zbożem, przeciętna podaż to około 30 ton żyta, pszenicy i owsa, które stanowiły 80-90% wszystkich gatunków zbóż. Niska podaż jęczmienia, pszenżyta i mieszanek zbożowych. Rynkowe ceny zbóż w Piszczacu były przeważnie najniższe w województwie. Zmiany cen zbóż odbywały się stopniowo bez nagłych skoków. Sprzedający zboże-rolnicy, odbiorcami są w 30% rolnicy, a w 70% pośrednicy, oni też dyktowali ceny. Podaż ziemniaków kształtowała się średnio na poziomie 10 ton (jadalne i sadzeniaki) z bardzo dużą zmiennością zależną od obecności pośredników. Oni też dyktowali cenę i odbierali 90% przywożonego towaru. Podaż prosiąt kształtuje się średnio na około 40 par dziennie. Ceny były zmienne, podobnie jak popyt i podaż na prosięta ale w miarę wzrastających cen żywca wieprzowego rosły. Można powiedzieć, że na rynku jest duży wybór prosiąt a ich cena nie jest wysoka w porównaniu z innymi targowiskami. Handel odbywa się przeważnie między rolnikami z małym udziałem pośrednictwa. Podaż krów kształtuje się średnio na poziomie 6-7 sztuk dziennie. Sprzedawane są krowy z cielętami i bez cieląt. Chętniej kupowane są krowy z cielętami, cechujące się wysoką mlecznością. Obserwuje się jak w przypadku cen prosiąt stała tendencja wzrostowa. Transakcje przeważnie między rolnikami. Konie - ceny wzrastające, odbiorcami są głównie pośrednicy, podaż około 2 koni dziennie. Na targowisku w Piszczacu można kupić nasiona roślin strączkowych, gryki, gorczyca, seradeli, łubinu itp. ale są to towary o marginalnym znaczeniu. Bogaty jest asortyment środków do produkcji, sprzedawane są cement, wapno, eternit, papa, nawozy mineralne, środki ochrony roślin, sznurek, worki, meble, pasze, artykuły gospodarstwa domowego itp.

Obok rynku rolnego istnieje rynek owocowo-warzywny i targowisko turystów z za wschodniej granicy. Rynek odbywa się w środy.

Zupełnie odmienny charakter ma rynek w Białej Podlaskiej, jest to rynek lokalny. Sprzedający, to rolnicy gminy Biała Podlaska i Leśna Podlaska zlokalizowany jest na ulicy Sitnickiej. Kupującymi są rolnicy i mieszkańcy Białej Podlaskiej, nie występuje pośrednictwo. Podaż zbóż w wymienionym okresie kształtowała się na poziomie ok. 10t. dziennie. Sprzedawane są wszystkie gatunki zbóż - najmniej jęczmienia, najwięcej owsa i pszenicy. Ceny zmienne zależne od podaży, popyt raczej stały. Podaż ziemniaków kształtowała się na poziomie około 3t. dziennie, głównie są to ziemniaki jadalne kupowane przez mieszkańców Białej Podlaskiej na potrzeby gospodarstw domowych (preferowane odmiany to Irys, Janka i Kalina). Z produktów zwierzęcych sprzedawane są tylko prosięta, ich podaż szacuje się na około 15-20 par. Inne towary łubin, seradela, gorczyca, gryka i kozy występowały rzadko i w małych ilościach.

Place targowe z owocami, warzywami i jajami są usytuowane w każdym osiedlu. Dzień targowy w Białej Podlaskiej to czwartek. Informacje o cenach na targowiskach województwa całej Polski można uzyskać w Rejonowych Zespołach Doradztwa Rolniczego z aktualnością do jednego tygodnia wstecz.

mgr inż. Sęczyk Dariusz

TU BĘDZIESZ BEZPIECZNY

Podajemy wykaz firm ubezpieczeniowych posiadających gwarancje skarbu państwa.

Zgodę Ministra Finansów na prowadzenie ubezpieczeń na życie otrzymały następujące firmy:

AGF Ubezpieczenia na Życie S.A., AZUR Życie S.A., COMMERCIALE UNION Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie (Polska S.A.), PIERWSZE AMERYKAŃSKO-POLSKIE TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE I REASEKURACJI S.A. (AMPLIKO-LIFE), Powszechny Zakład Ubezpieczeń na Życie S.A., Towarzystwo Ubezpieczeniowe Spółdzielczych Kas Oszczędnościowo-Kredytowych BENEFIT S.A.

Ubezpieczenia majątkowe i osobowe prowadzić mogą:

AGF Ubezpieczenia S.A., Bankowe Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji HEROS S.A., COMMERCIALE UNION Towarzystwo Ubezpieczeń Ogólnych (Polska S.A.), Korporacja Ubezpieczeniowa FILAR S.A., Korporacja Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych, PIERWSZE AMERYKAŃSKO-POLSKIE TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ I REASEKURACJI S.A. (AMPLIKO), Pomorskie Towarzystwo Ubezpieczeniowe GRYF S.A., Powszechny Zakład Ubezpieczeń S.A., Sopotkie Towarzystwo Ubezpieczeniowe HESTIA INSURANCE S.A., Towarzystwo Ubezpieczeniowe FENIX S.A., Towarzystwo Ubezpieczeniowe FORTUNA S.A., Towarzystwo Ubezpieczeniowe COMPENSA S.A., Towarzystwo Ubezpieczeniowo-Reasekuracyjne POLISA S.A., Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji WARTA S.A., Towarzystwo Ubezpieczeniowe SAMOPOMOC S.A., Towarzystwo Ubezpieczeniowe ATU S.A., Towarzystwo Ubezpieczeniowe TUK S.A., Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych I U W, Zakład Ubezpieczeń HES I A S.A., Zakład Ubezpieczeń i Reasekuracji Polonia S.A.

W numerze 11 (sierpień 1993r.) Doradztwa Rolniczego zamieściliśmy artykuł o Społecznej Kasie Rolnej S.A.

Zwracamy uwagę, że Społeczna Kasa Rolna nie otrzymała zezwolenia na prowadzenie działalności ubezpieczeniowej. W przypadku bankructwa tej instytucji roszczenia z tytułu zawartych umów nie będą refundowane przez skarbu państwa ani przez Fundusz Ochrony Ubezpieczonych. Ubezpieczający może się tam ubezpieczać, ale na własne ryzyko.

W przypadku bankructwa firm, które otrzymały zgodę Ministra Finansów, zobowiązania wobec klientów przejmie wyłącznie skarbu państwa.

NOTOWANIA Z TARGÓW I JARMARKÓW
SPORZĄDZONE PRZEZ OŚRODEK DORADZTWA ROLNICZEGO W GRABANOWIE

.../Ceny w tys. zł za jednostkę)

Wyszczególnienie	J.M.	Wisznice 20.09.93r.	Parczew 21.09.93r.	Łosice 22.09.93r.	Radzyń Podlaski 22.09.93r.	Piszczac 22.09.93r.	Biała Podlaska 23.09.93r.	Międzyrzec Podlaski 23.09.93r.
pszenica	q	220 - 230	-	250	240 - 250	220	240 - 250	240 - 280
pszenżyto	q	-	-	210 - 220	220 - 230	-	200	230
żyto	q	190 - 200	-	175 - 200	210 - 220	180	170	220
jęczmieni	q	190 - 200	-	240	220 - 240	-	-	240
owies	q	180 - 190	-	220 - 230	210 - 220	190	190 - 200	220
mieszanka zbożowa	q	180 - 200	-	230 - 250	200 - 220	170 - 180	190 - 200	-
jabłka	kg	3	2.5 - 5	3 - 5	4	2,5 - 5	2 - 5	2 - 5
jaja	szt.	1.75	2.0 - 2.2	1.5 - 2	1.6	-	1,8 - 2	1,8 - 2
cebula	kg	4	2.5 - 5	4	4	5	4	3 - 5
ziemniaki jadalne	q	-	100 - 150	-	60 - 70	75	80	80 - 90
papryka	kg	-	20	17 - 18	20	-	12 - 16	10 - 15
pomidory	kg	-	6 - 15	9	10	-	14 - 16	8 - 10
prosięta 10-15 kg	para	700 - 750	700-850	750	800 - 900	700	750 - 800	800
krowa	szt.	6 - 6.5 mln	-	8 - 8,5 mln	6.5 mln	7 - 8 mln	-	6,5 mln
ogórki	kg.	-	-	8	7	-	12	7

Uwagi:

Wisznice: zboża - podaż mała, średnia, podaż duża, podaż mały

Łosice: zboża - podaż mała, podaż mały

Radzyń Podlaski: zboża - podaż mała, podaż mały

Parczew: zboża - brak podażu, podaż mała, podaż duża

Biała Podlaska: zboża - podaż średnia, podaż mała, podaż mały

Międzyrzec Podlaski: zboża - podaż mała, podaż mały

Podlaska: zboża - podaż mała, podaż mały

Targowiskowe ceny rolnicze w kraju

(Ceny w tys. zł za jednostkę w dniach 06-11 września 1993r.)

Województwo	Targowisko	Pszenvica	Zyto	Jęczmień	Ziemiaki	Prosięta	Jaja	Jabłka	Cebula
Jednostka miary		q	q	q	q	para	szt.	kg	kg
	min.	200	140	165	45	600	1,20	2,50	1,80
	max.	300	260	300	200	1300	2,50	6,50	7,00
	średnia	242	192	219	107	951	2,00	4,23	4,31
	odchylenie standard.	21	26	26	30	165	0,21	0,85	1,00
Białystok	Bielsk Podlaski	215	160	-	90	1000	1,75	5,00	5,00
Białystok	Sokółka	210	150	170	100	1100	1,70	4,00	4,00
Biała Podlaska	Biała Podlaska	250	200	240	80	750	2,00	5,00	6,00
Biała Podlaska	Międzyrzec Podlaski	250	220	240	80	700	2,00	5,00	4,00
Bielsko Biala	Sucha Beskidzka	260	260	260	120	1300	2,30	4,00	4,00
Bielsko Biala	Wadowice	260	250	-	100	1200	2,50	4,00	5,00
Chełm	Chełm	-	-	-	150	700	1,80	3,00	5,00
Chełm	Krasnystaw	250	-	200	150	850	2,00	4,00	5,00
Ciechanów	Płońsk	260	170	210	-	1000	2,13	6,00	4,00
Częstochowa	Konieczpol	240	200	230	70	1000	2,00	3,00	3,00
Częstochowa	Kłobuck	230	190	220	80	1000	1,90	4,00	4,00
Elbląg	Orneta	245	190	230	125	1100	2,00	4,00	5,00
Elbląg	Susz	220	-	-	130	800	2,00	3,00	5,00
Gdańsk	Kartuzy	260	245	250	150	1000	2,15	4,50	4,50
Gdańsk	Gdańsk	-	-	-	135	-	1,90	4,00	5,50
Jelenia Góra	Kamienna Góra	270	-	230	120	-	1,20	5,00	4,00
Jelenia Góra	Bolesławiec	245	200	200	130	900	2,10	6,50	5,00
Kalisz	Ostrzeszów	220	180	-	70	900	2,00	-	6,00
Kalisz	Krotoszyn	220	170	230	80	1100	2,20	-	7,00
Katowice	Siewierz	240	200	230	100	1000	2,00	4,00	4,00
Katowice	Wodzisław	280	-	260	150	1300	2,00	5,00	4,00
Kielce	Jędrzejów	200	170	190	100	1100	2,00	4,00	3,00
Kielce	Lagów	210	180	200	80	900	2,00	5,00	7,00
Konin	Konin	260	200	260	75	1000	2,00	4,00	4,00
Konin	Słupca	260	180	-	100	900	2,20	5,00	5,00
Koszalin	Koszalin	240	-	220	125	-	-	-	3,25
Koszalin	Swidwin	250	-	190	150	-	-	-	5,00
Kraków	Krzyszowice	220	200	220	110	1300	2,00	3,00	-
Kraków	Proszowice	240	200	210	70	1200	2,50	4,00	-

Krosno	Krosno	250	200	200	200	1000	2,00	5,00	5,00
Krosno	Jasło	280	-	-	150	1200	2,00	5,00	4,00
Legnica	Głogów	205	180	165	75	950	1,85	4,00	2,50
Legnica	Jawor	225	-	165	80	1050	2,15	4,50	3,00
Leszno	Leszno	260	140	190	95	-	2,00	4,00	4,00
Leszno	Rawicz	240	-	220	100	800	2,00	3,50	3,00
Łódź	Głowno	260	170	200	100	1100	2,26	4,00	3,00
Łódź	Pabianice	270	200	230	80	1200	2,00	4,00	4,00
Łomża	Sokoły	230	175	200	65	950	1,65	-	-
Łomża	Ciechanowiec	260	180	250	100	750	1,80	-	-
Lublin	Piaski	220	200	180	-	700	1,60	4,50	4,50
Lublin	Ryki	260	230	-	150	1100	2,00	4,00	4,00
Nowy Sącz	Lacko	280	260	270	140	1200	2,00	3,00	-
Nowy Sącz	Nowy Sącz	260	260	260	120	1200	2,00	3,00	3,00
Olsztyn	Morąg	225	180	200	110	900	2,00	4,00	6,50
Olsztyn	Szczytno	230	180	200	100	850	2,05	3,25	5,00
Opole	Kędzierzyn	-	-	-	150	950	1,90	5,00	5,00
Opole	Kluczbork	-	-	-	140	1100	2,00	5,00	4,50
Ostrołęka	Ostrołęka	270	200	260	100	800	2,00	3,00	4,50
Ostrołęka	Wyszków	240	190	240	60	600	2,00	5,00	4,00
Piła	Czarnków	240	160	-	100	850	2,00	4,00	-
Piła	Wągrowiec	240	160	240	100	900	2,20	2,50	4,00
Piotrków Trybunalski	Radomsko	250	200	230	80	900	1,70	5,50	4,00
Piotrków Trybunalski	Sulejów	-	180	200	80	1000	2,00	4,00	4,00
Płock	Płock	230	160	200	45	800	2,00	3,50	2,00
Płock	Piątek	220	160	200	-	900	2,33	4,00	1,80
Poznań	Poznań	222	225	255	110	-	2,13	5,00	5,16
Poznań	Gniezno	250	210	230	100	660	1,80	4,00	3,50
Przemysł	Jarosław	220	180	200	100	1100	2,00	3,00	2,50
Przemysł	Przeworsk	210	180	-	120	900	2,00	3,00	3,00
Radom	Przytyk	240	180	220	120	900	2,00	-	4,00
Radom	Radom	200	190	200	100	1100	-	-	4,00
Rzeszów	Leżajsk	230	-	200	100	950	2,00	6,00	5,00
Rzeszów	Mielec	250	-	-	150	1250	2,00	5,00	4,00
Siedlce	Mińsk	270	205	-	60	800	2,30	5,00	4,00
Siedlce	Siedlce	265	220	-	75	650	2,20	4,50	5,00
Sieradz	Wieluń	225	165	195	75	945	1,95	3,00	4,50

Sieradz	Zduńska Wola	235	175	195	65	950	1,95	2,50	3,75
Skierniewice	Brzeziny	230	170	230	-	1000	-	4,00	4,00
Skierniewice	Sochaczew	270	180	240	-	850	-	4,00	4,50
Słupsk	Lębork	280	200	240	100	800	2,00	4,00	5,00
Słupsk	Sławno	250	180	200	100	900	2,20	5,00	5,00
Suwałki	Olecko	220	170	200	100	1000	2,20	3,00	6,00
Suwałki	Suwałki	230	170	200	150	1200	2,30	4,00	6,00
Szczecin	Stargard	255	160	-	130	650	-	6,00	5,00
Szczecin	Police	-	-	300	200	-	-	5,00	5,00
Tarnów	Bochnia	260	250	240	120	1100	2,20	5,00	4,00
Tarnów	Szczucin	240	230	240	-	-	1,70	-	4,00
Tarnobrzeg	Janów Lubelski	240	200	240	120	800	1,70	-	3,00
Tarnobrzeg	Rudnik	240	210	240	120	900	1,80	4,00	4,00
Toruń	Jabłonowo	220	-	210	80	800	2,00	3,00	5,00
Toruń	Golub Dobrzyń	240	200	190	100	800	2,10	4,50	5,00
Wałbrzych	Bystrzyca	245	180	190	150	850	1,80	5,50	3,50
Wałbrzych	Dzierżoniów	300	-	-	100	1000	2,00	5,00	3,00
Warszawa	Góra Kalwaria	250	180	220	80	1200	2,20	4,00	4,00
Warszawa	Grodzisk Mazowiecki	280	200	220	80	1000	1,70	4,00	3,00
Włocławek	Dobrzyń	220	160	-	110	800	2,20	5,00	4,00
Włocławek	Skrwilno	230	170	220	-	800	-	4,00	5,00
Wrocław	Trzebnica	240	-	-	100	1000	2,20	4,00	4,00
Wrocław	Wolow	230	-	200	100	1000	2,40	-	-
Zamość	Biłgoraj	230	200	-	100	850	1,90	4,00	5,00
Zamość	Zamość	200	180	190	80	750	1,50	4,00	4,00
Zielona Góra	Wolsztyn	260	220	240	150	1000	2,00	5,00	5,00
Zielona Góra	Zagań	240	200	200	100	700	-	-	-

Ogłoszenia

FRANCISZEK PIÓRO zam. Rozwadów

21-307 Ulan tel. 235

Sprzedam kwalifikowane ziemniaki sadzeniaki odmiany:

Lotos - stop. kw. kl. A₂

oraz mątwikoodporne:

Lawina - stop. kw. kl. A

Ibis - - " - Oryginał

Irga - - " - kl. A₂

Cena do uzgodnienia

BELNIAK JAN zam. Świerże 57

21-305 Suchowola

Sprzedam: ok. 200 kg miodu pszczelego, 2 krowy dojne wysokomleczne, wał kompletny + klepisko fabrycznie nowe do młocarni typu MSC-7B, silnik elektryczny moc 15 kW fabrycznie nowy produkcji krajowej.

ZIELIŃSKI HENRYK zam. Ossowa 84

tel. 12-67 Wohyń

Sprzedam mało używaną dmuchawę do siana poziomą.

HALENIUK JAN zam. Opole 9

gm. Podedwórze tel. 69

Sprzedam wiązatkę ciągnikową WC 5 (stan dobry), kopaczkę elewatorową, stertownik.

ZACHARCZUK ROBERT zam. Niemojki 72

Sprzedam ciągnik C-360 stan dobry, silnik po kapitalnym remoncie i wiązatkę WC-5 stan dobry.

KOKOSZKIEWICZ JÓZEF zam. Kozuszki 57

gm. Międzyrzec Podl.

Sprzedam wiązatkę WC-5 w stanie dobrym

MIRONCZUK PIOTR zam. Studzianka

gm. Łomazy

Sprzedam pług 5-skibowy polski, talerzówkę 22, kompletny osprzęt ciągnika Białorus

Ubezpieczenia rolników w IV kwartale.

W IV kwartale br. składki ubezpieczeniowe rolników nie ulegają zmianie i wynoszą:

1. na ubezpieczenie wypadkowe, chorobowe i macierzyńskie - 216 tys. zł za każdą osobę podlegającą temu ubezpieczeniu,
2. na ubezpieczenie emerytalno-rentowe - 369 tys. zł od każdej osoby podlegającej temu ubezpieczeniu.

Termin uregulowania należnych za IV kwartał składek upływa 30 września br. Za zwłokę w ich opłaceniu będą pobierane odsetki w wysokości 0,19% za każdy dzień opóźnienia.

Co z Funduszem Restrukturyzacji i Oddłużania Rolnictwa

Ministerstwo Rolnictwa, jak poinformował na konferencji prasowej minister Jacek Janiszewski, przekazało władzę nad Funduszem Restrukturyzacji i Oddłużania Rolnictwa ministrowi finansów. Po przekształceniu się Funduszu w Agencję Modernizacji i Restrukturyzacji Rolnictwa zmieni się wysokość oprocentowania kredytów i ich maksymalny pułap a ryzyko za kredyty będą ponosić banki. Nie zmienią się cele kredytowania, czyli nadal państwo będzie pomagać w finansowaniu restrukturyzowania produkcji w gospodarstwach oraz w podejmowaniu inwestycji w dziedzinie przetwórstwa i usług dla rolnictwa. Maksymalny kredyt na modernizację gospodarstwa nie będzie przekraczał 3 mld zł, a na inwestycje w przetwórstwie - 10 mld zł. Będą one udzielane - jak dotychczas - na okres 7 lat, z jednoroczną karencją. Kredyty będą udzielane ze środków własnych banku a ich oprocentowanie będzie teraz wynosić 1,1-1,15 stopy kredytu refinansowego (aktualnie wynosi ona 35%) czyli 38,5-40%. Fundusz będzie pokrywał czwartą część należnego bankom oprocentowania, a więc faktyczne oprocentowanie dla kredytobiorcy będzie wynosić 29-30%. Gdy pozostające do zapłaty oprocentowanie przekroczy 20% (dla modernizowanego gospodarstwa) lub 24% (dla innych przedsięwzięć) rocznie, kredytobiorca będzie mógł wystąpić o kapitalizację odsetek ponad ten wskaźnik. Aby otrzymać kredyt, rolnik będzie musiał przedstawić biznesplan, w którego opracowaniu pomoc będą świadczyć Ośrodki Doradztwa Rolniczego. Rola Ministerstwa Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej będzie polegała na udzielaniu gwarancji bankowych oraz na określaniu kierunków polityki rolnej poprzez coroczne opracowywanie projektu przedsięwzięć inwestycyjnych w rolnictwie i przetwórstwie żywności, które powinny być wspierane przez państwo. Chodzi o to, by nie tworzyć nadprodukcji żywności. Będzie się zatem preferować tylko te kierunki produkcji, gdzie istnieć będzie pewność zbytu.

Na dzień dzisiejszy bilans Finansowy funduszu nie napawa optymizmem. Łączna suma złożonych wniosków jest ponad czterokrotnie wyższa od posiadanych środków.

A.Ż.

Podatek rolny za II półrocze

Średnia cena żyta w II kwartale br. wynosiła 217 900 zł za 1 kwintal. Służy ona ustalaniu wysokości podatku rolnego w skali kraju. A więc rata podatku za II półrocze 1993 r. wynosi:

$1,25 \text{ q} \times 217 \text{ 900 zł/q} = 272 \text{ 375 zł}$ na 1 ha przeliczeniowy (Monitor Polski Nr 36 z 22 lipca br. - komunikat prezesa GUS).

Z kolei w Monitorze Polskim Nr 41 z 12 sierpnia opublikowano zarządzenie ministra pracy podające, że roczny przeciętny dochód z pracy w rolnictwie nieuspołecznionym ustala się na poziomie 4 487 000 zł z 1 hektara przeliczeniowego. Kwota ta służy do obliczania wysokości alimentów, odpłatności za lekarstwa, a także służy bankom przy ustalaniu dochodowości gospodarstwa.

A.Ż.

NOWA OFERTA AGROBANKU

Agrobank uruchomił rachunki oszczędnościowo-pożyczkowe (ROP) dla ludności. Na rachunku można zbierać pieniądze przez 6,9,12 miesięcy deklarując 1 milion lub wielokrotność (nie więcej niż 10 mln.). Po zgromadzeniu zadeklarowanej kwoty bank udziela posiadaczowi ROP pożyczki w wysokości równoważności zgromadzonego wkładu. Nie może ona jednak przekroczyć 6-cio miesięcznych dochodów pożyczkobiorcy.

Np.: zadeklarujemy wpłatę w wysokości 2 mln zł miesięcznie. Po 12-tu miesiącach oszczędzania będziemy dysponowali 24 mln zł. Agrobank dopisze oprocentowanie w kwocie 1.300.000 zł i udzieli pożyczki w wysokości 24 mln zł. Właściciel rachunku dysponować więc będzie kwotą 49.300.000 zł. Pożyczka może być spłacana przez okres 1 roku po 2 mln zł + odsetki, co sprawia, że realne oprocentowanie pożyczki wyniesie 10,9% od otrzymanej kwoty.

PROJEKT USTAWY O IZBACH ROLNICZYCH W OPINII KRAJOWEJ IZBY GOSPODARCZEJ

W związku z trwającymi w środowiskach dyskusjami nad kształtem samorządu rolniczego również Krajowa Izba Gospodarcza wyraziła swoją opinię na ten temat. Prezentujemy jej główne tezy.

Zdaniem Krajowej Izby Gospodarczej należy pilnie nowelizować ustawę o izbach gospodarczych w kierunku ich uniezależnienia. Integralną częścią samorządu powinny być izby rolnicze, których podstawowym regionem działania mają być regiony obejmujące swym zasięgiem jedno lub kilka województw.

KIG postuluje obligatoryjność przynależności do izb rolniczych. Jako możliwe źródła finansowania wskazuje na składki zrzeszonych podmiotów subwencje oraz narzuty od działalności podmiotów gospodarczych. KIG opowiada się za umożliwieniem prowadzenia izbom działalności gospodarczej oddzielonej jednak organizacyjnie i finansowo od działalności statutowej. Ideą powołania izb powinno być założenie, że będą to miejsca gdzie wypracowywany będzie consensus interesów państwa i rolników.

Jednak izby rolnicze według KIG powinny mieć również możliwość podejmowania decyzji gospodarczych dotyczących regionu działania izb. Decyzje te dotyczyłyby np. polityki rolnej, kredytowej, wykorzystania środków na inwestycje rolnicze, zwalczania erozji gleb, dzierżawy, prywatyzacji doradztwa rolniczego i informacji gospodarczej.

BOSS nr 190.

SPOSOBY ZABEZPIECZANIA PRZED RYZYKIEM WYSTĘPUJĄCYM W PRODUKCJI ROLNICZEJ

Rodzaje ryzyka

Ryzyko w produkcji rolniczej wynika z samego charakteru produkcji, podatności na zmiany klimatyczne, choroby roślin i zwierząt. Wynika ono także ze zmian warunków produkcji rolniczej - przede wszystkim wahań cen rolnych.

W teorii cen, zależnie od przyjętego czasu, rozróżnia się długookresowe zmiany cen rynkowych, wahania dzienne. W długim okresie realne ceny rolne (korygowane przez wskaźnik inflacji lub cen produktów i usług zakupowanych przez rolnictwo) mają tendencję malejącą. Potwierdzają to także zjawiska spotykane w Polsce (np. ceny zbóż w latach 1970-1991). Długookresowe tendencje cen rolnych są uogólnieniem sytuacji w okresach krótszych (kilkuletnich), przede wszystkim z powodu sezonowej cykliczności cen rolnych. Przyjmuje się, że powstawanie cyklicznych cen rolnych wynika przede wszystkim z następujących przesłanek:

1) długości cyklu produkcyjnego w rolnictwie (czasu między rozpoczęciem produkcji, a uzyskaniem efektu). W krótkim okresie podaż nie jest w stanie dostosować się do zmian cen; 2) rolnicy oceniają przyszłe ceny poprzez ceny obecne. Zwyżka cen powoduje masowe decyzje o zwiększeniu produkcji. Zwiększona podaż wywołuje niższe ceny. Te z kolei prowokują decyzje o zmniejszeniu produkcji, co owocuje wyższymi cenami. Cykl rozpoczyna się od początku;

3) popyt na większość produktów rolniczych jest mało elastyczny. Wahania cen wynikają przede wszystkim z wahań podaży i giętkości cen wobec podaży;

4) działanie czynników zewnętrznych, przede wszystkim klimatycznych.

Cykliczne wahania cen powodują nieracjonalne decyzje produkcyjne i inwestycyjne; w rezultacie marnowanie czynników produkcji. Dla rolników brak stabilnych cen oznacza niestabilność dochodów, opóźnia też proces specjalizacji produkcji. Niestabilność cen jest uciążliwa dla konsumentów, a także innych gałęzi gospodarki powiązanych z rolnictwem. Sezonowe wahania cen są to powtarzające corocznie (i w ciągu roku) zmiany poziomu cen. Wynikają one z sezonowości popytu

(np. okresy przedświąteczne, pory roku), sezonowości podaży skupu lub z kombinacji wszystkich tych wielkości.

Możliwości działania rolników

a) działanie na przekór cyklu - rolnicy generalnie zdają sobie sprawę z cykliczności cen rolnych, ale często przeważa przekonanie, że zarówno wysokie jak i niskie ceny będą utrzymywać się przez czas dłuższy.

Przedsiębiorczy rolnik powinien działać na przekór cyklu, tak by wejść z produkcją na rynek, gdy ceny są najwyższe. Powinien inwestować, gdy inni wycofują się z produkcji. Wydaje się jednak, że w tego typu działaniu potrzebna jest zarówno pewna wiedza, dostępna informacja rynkowa jak również zasobność w środki finansowe. Działać w powyższy sposób można w odniesieniu do produktów, gdzie rzeczywiście występują cykliczne wahania produkcji i cen; jest to ryzykowne w produkcji, gdzie od lat występuje tendencja spadkowa. Kolejne czynniki ułatwiające działanie antycykliczne to możliwość przechowywania wytworzonych produktów w najdogodniejszym momencie.

b) kontraktacja - zapewnia sprzedaż po uzgodnionych cenach. W krajach Europy Zachodniej stosuje się klauzule zabezpieczające na wypadek silnego inflacyjnego wzrostu cen. Kontraktacja nie zabezpiecza jednak rolnika przed ewentualną stratą wynikającą z różnicy między ceną kontraktacyjną a ceną rynkową w momencie realizacji kontraktu;

c) transakcje terminowe - przy ich pomocy zarówno rolnik, jak i każdy podmiot działający na rynku (w tym i ARR) może zabezpieczyć się przed ryzykiem wynikającym z obniżki cen rynkowych. Aby transakcje te spełniały swoją rolę w danym kraju, musi istnieć wykształcony system giełd towarowych.

W krajach zachodnich, szczególnie w USA, rozpowszechnione są transakcje zabezpieczające rolnika w okresie od siewów do zbiorów.

mgr inż. B. Michalczuk

(Na podstawie informacji z ARR)

Ziemniaczany dylemat

Według informacji Rejonowych Zespołów Doradztwa Rolniczego sytuacja dotycząca kampanii ziemniaczanej jest niezadawalająca na terenie naszego województwa. Rolnicy będą zmuszeni zagospodarowywać znaczne ilości ziemniaków. Trudno będzie liczyć na zwiększoną sprzedaż ziemniaków jadalnych, ponieważ ich konsumpcja raczej się nie zmieni w porównaniu do ubiegłego roku. Jednocześnie ograniczone są możliwości eksportu, ze względu na konkurencyjność cen i duże rozdrobnienie producentów. Część ziemniaków skupi przemysł przetwórczy, lecz nie będą to ilości znaczące w ogólnym bilansie tych płodów.

W br. na terenie woj. Białą Podlaska szacuje się, że z powierzchni 54.399 ha przy wydajności 200 q/ha zostanie zebranych ponad 1 milion ton ziemniaków.

Skup ziemniaków na terenie województwa prowadzą jeszcze tylko niektóre jednostki i podmioty gospodarcze:

Rejon Radzyń Podlaski:

Agropol Radzyń Podlaski - ziemniak jadalny 70.000 tys./q;

Agrometex Siedlce - ziemniak jadalny 75.000 tys./q;

Kędziński Kazimierz zam. Bereza - ziemniak jadalny 70 tys./q;

Gorzelnia Bojanówka gm. Wołyń - ziemniak przemysłowy 4.500 zł za jednostkę skrobi;

Gorzelnia Suchowola gm. Wołyń - ziemniak przemysłowy 4.500 zł za jednostkę skrobi;

Rejon Łosic:

Hryciuk Henryk zam. Próchenki i Korowajczuk Mieczysław zam. Chyłów w imieniu firmy "Terpol" Siedlce spółka z o.o. - ziemniak jadalny 75 000 tys. zł/q. Natomiast inne jednostki takie jak: Rolimpex Białą Podlaska zawarł kontrakt z Rosją na 3000 t. ziemniaków w cenie 75.000 zł/q, wydał worki dla producentów na w/w tonaż.

Iwańczuk Marian zam. Dawidy gm. Jabłoń zawarł kontrakt na 5000 t. również wydał worki dla producentów na w/w tonaż. W takiej sytuacji ziemniaki, w większości przeznaczone zostaną na pasze np. przez kiszenie surowych rozdrobionych ziemniaków, kiszenie ziemniaków uparowanych kolumną parnikową z dodatkiem zielonek, przerobienie ziemniaków na susz i skarmianie razem z paszami zbożowymi, przechowywanie w kopcach oraz piwnicach i sukcesywne skarmianie parowanych ziemniaków.

opracowała mgr inż. Bożena Michalczuk

ZMIANOWANIE Z DUŻYM UDZIAŁEM ZBÓŻ

Charakter czynników obniżających plony zbóż w takich zmianowaniach (porażenie roślin przez choroby podstawy źdźbła, pasożytnicze nicienie oraz wzrost zachwaszczenia) sprawia, że zabiegami agrotechnicznymi nie można całkowicie wyeliminować ich ujemnego działania, a można im jedynie częściowo przeciwdziałać. Stosowanie jednak w takich zmianowaniach odpowiedniej agrotechniki, w połączeniu z właściwym doбором gatunków uprawianych zbóż, umożliwia uzyskanie względnie dużych plonów ziarna, chociaż na ogół niższych niż w poprawnym zmianowaniu.

W zmianowaniu z dużym udziałem zbóż należy zwrócić uwagę na następujące elementy agrotechniki.

1. Uprawa roli.

Powinna ona stwarzać warunki do szybkiego rozkładu resztek poźniwnych oraz ograniczać zachwaszczenie. Szybki rozkład resztek poźniwnych zmniejsza przeżywalność w glebie grzybów powodujących choroby podstawy źdźbła i dzięki temu częściowo ogranicza porażenie rośliny następczej. Szczególne znaczenie w takich zmianowaniach ma poprawne wykonanie uprawy poźniwnej. A więc podorywka i jej pielęgnacja (bronowanie) w latach suchych wskazane jest wałowanie podoranej roli, co przyspiesza wschody chwastów i rozkład ścierni. Przy opóźnionym sprzęcie zbóż, na polach będących w wysokiej kulturze, uprawę poźniwną można ograniczyć do talerzowania lub kultywatorowania. Pozostałe zabiegi uprawowe należy stosować zgodnie z zasadami poprawnej agrotechniki.

2. Nawożenie organiczne.

Nawożenie organiczne spełnia w takim zmianowaniu podwójną rolę:

- zwiększa biologiczną aktywność gleby i zasiedlanie jej przez mikroorganizmy antagonistyczne w stosunku do grzybów powodujących choroby podstawy źdźbła. W efekcie zmniejsza to przeżywalność patogenów w glebie oraz porażenie zbóż.
- warunkuje wzrost żyzności gleby i uzyskiwanych plonów. System nawożenia organicznego powinien być zaplanowany dla całej rotacji zmianowania. Rzepaczankę i słomę roślin strączkowych można przyorywać pod zboża ozime, ponieważ słoma tych roślin rozkłada się w glebie stosunkowo szybko. Słomę zbożową należy wносить przede wszystkim pod zboża jare. Do prawidłowego rozkładu słomy zbożowej konieczne jest zastosowanie dodatkowej dawki azotu (0,5 - 1,0 kg) na 100 kg słomy. Słoma zbożowa nie powinna być stosowana

na tym samym polu częściej niż co 2 lata. Wskazaniem jest uprawa poplonów - w ogniwie zmianowania zboża - zboża jare. W poplonach z uwagi na małe koszty materiału siewnego należy wsiewać głównie rośliny krzyżowe (gorczyca biała, sarepska, rzodkiew oleista, pastewna oraz rzepak i rzepik). Wskazaniem jest również zmianowanie odmian, aby ta sama odmiana nie była zbyt często uprawiana na danym polu. Obok mechanicznej pielęgnacji zasiewów niezbędne jest chemiczne zwalczanie chwastów. Pszenica ozima uprawiana w takich zmianowaniach ulega silnemu zachwaszczeniu miotłą zbożową. W rejonach zagrożonych występowaniem owsa głuchego konieczne jest zwalczanie chemiczne - szczególnie w zbożach jarych.

Bardzo ważnym zabiegiem, którego nie należy lekceważyć jest ochrona zbóż przed chorobami. Pierwszym zabiegiem jest zaprawianie ziarna siewnego.

Dobre wyniki daje zaprawianie zaprawami systemicznymi (np. Baytan), które niszczą zarodniki grzybów na ziarnie, a także chronią zboża w początkowym okresie wzrostu przed niektórymi chorobami grzybowymi przenoszonymi się za pośrednictwem gleby (częściowo również przed chorobami podstawy źdźbła). Następnym zabiegiem powinno być zwalczanie łamliwości źdźbła zbóż, spowodowanej przez grzyb *Cereosporella harpetrichoides*. Zapobieganie występowaniu tej choroby szczególnie jest wskazane w zasiewach pszenicy i pszenżyta uprawianych w zmianowaniu z dużym udziałem zbóż. Zboża te wysiewane w takich zmianowaniach nawet po dobrych przedplonach mogą być silnie porażone przez tego grzyba, ponieważ żyje on w glebie na resztkach poźniwnych zbóż nawet do 3 lat. Zabieg fungicydami przeciwko tej chorobie wykonuje się na początku fazy strzelania w źdźbło. Pozostałe choroby liści i kłosa (mączniak, septorioza, rdze) należy zwalczać w/g obowiązujących zaleceń SOR. Wszystkie pozostałe elementy agrotechniki (ilość i terminy wysiewu, zwalczanie chwastów dwuliściennych, szkodników itp.) nie powinny być różnicowane w zależności od zmianowania.

Należy się liczyć również z tym, że wszystkie błędy, niedociągnięcia w agrotechnice, w przypadku uproszczonego zmianowania spowodują znacznie większe obniżki plonu, niż w poprawnym zmianowaniu.

*Starszy specjalista
doradztwa rolniczego
inż. Weronika Kondraciuk*

PSZENICA OMEGA W GMINIE SARNAKI.

W gminie Sarnaki wiosną 1993 r. wprowadzono do uprawy w ramach demonstracji nową odmianę pszenicy jarej Omega. Demonstracje były prowadzone w 3-ech gospodarstwach o różnych kompleksach glebowych, zasobności i żyzności: u Chwedorczyka Tadeusza zamieszkałego w Grzybowie o pow. 1 ha, Stachowicza Józefa zamieszkałego w Płoskowie o powierzchni 0,5 ha i Soszyńskiego Zbigniewa zamieszkałego w Terlikowie o powierzchni 0,5 ha.

Pomimo nie sprzyjających warunków pogodowych rolnicy starali się wykonywać wszystkie zabiegi agrotechniczne aby plantacje utrzymać w dobrym stanie. Lustracje demonstracji prowadzone były od założenia plantacji do końca wegetacji. Szczególną uwagę zwracałam na porażenie chorobami grzybowymi na dwóch górnych liściach. W uprawie pszenicy jarej decydujący wpływ na wysokość plonowania mają, liść flagowy, dokłosie i kłos. Porażenie liścia podflagowego (drugi od kłosa) powinno stanowić podstawę do podjęcia decyzji, czy należy chronić plantację. Z pośród chorób występujących na pszenicy jarej jest rdza brunatna i septorioza kłosów. Duża wilgotność wpływa na rozwój tych chorób. Zboża jare z wyjątkiem owsa są bardziej wrażliwe na niedostatek składników pokarmowych niż ozime. Zapobiegać wystąpieniu suszy nie potrafimy, jednak skutki możemy ograniczyć poprzez poprawienie żyzności gleby, głęboką orkę jesienną. Potrzeby nawożenia azotem zwiększa się po ziemi obfitującej w opady na stanowiskach po roślinach nawożonych małymi dawkami azotu szczególnie gdy plon roślin był wysoki.

Ograniczenie potrzeby nawożenia azotem występuje przy małych opadach w czasie zimy gdy przedplonem są rośliny okopowe na oborniku. Na glebach kompleksu pszennego słabszy przedplon nie ma decydującego wpływu na wysokość plonu ziarna. Natomiast na pozostałych kompleksach przedplon jest jednym z decydujących czynników wpływających na plon rośliny następczej.

Jeśli rolnik decyduje się uprawiać pszenicę na kompleksie żytnim dobrym to musi liczyć się z dużą zależnością plonów ziarna od jakości stanowiska i nawożenia.

Bardzo duży wpływ na wysokość plonów ma termin siewu. Z obserwacji wynika że rolnicy wysiewający pszenicę jarą zbyt późno mają znaczną obniżkę plonów. Dlatego też należy pamiętać aby w naszych warunkach wysiewać pszenicę jarą do końca marca.

Natomiast w wyjątkowo nie sprzyjających warunkach pogodowych gdy gleba w zalecanym okresie siewów jest bardzo wilgotna uzasadnione jest opóźnienie siewu o parę dni. Pszenica Omega wyróżnia się wcześniejszym terminem dojrzewania i dobrym poziomem plonowania. Kłos ma bezostny, biały, ziarno czerwone.

Zawartość białka w ziarnie średnia, jakość wypiekowa dobra. Rośliny mają sztywną słomę, zdrowotność odmiany jest dobra natomiast wymagania glebowe ma przeciętne. Pod pszenicę pole musi być koniecznie zwapnowane, bardzo ważną sprawą jest zastosowanie przed siewem Bionalu co

znacznie obniża dawkę nawozów i daje dobre efekty. Z rozmowy z rolnikami wynika, że jest to odmiana która nadaje się do uprawy w naszym rejonie.

Pomimo tegorocznej suszy rolnicy uzyskali plon z 1 ha 35-40q.

Jest to jedna z wielu odmian godna do dalszego rozpowszechnienia i będzie ona dostępna jako materiał siewny u wyżej wymienionych rolników.

Inż. Lucyna Soszyńska.

ZAMIŁOWANIE DO TRZODY CHLEWNEJ

Jednym z gospodarstw kontaktowych na terenie mojego działania jest gospodarstwo Państwa Danuty i Józefa Szpury zam. Szpaki Nowe gm. Kornica Stara. Gospodarstwo zajmuje pow. 15,89 w tym 13,39 ha gruntów ornych i 2,50 ha użytków zielonych. Współpracuje z Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego od 1982 r. Poprzednio było to gospodarstwo przykładowe obecnie kontaktowe. Przez okres współpracy przeprowadzono wiele demonstracji z produkcji roślinnej i zwierzęcej. Rolnik bardzo chętnie wprowadzał innowacje w swoim gospodarstwie poprzez kompleksowe technologie produkcji zbóż, ziemniaków, wprowadzenie nowych odmian, dolistne nawożenie itp. Zamiłowanie do chowu trzody chlewnej Pan Józef miał od dawna. Do czasu wybudowania nowej chlewni nie mógł rozwinąć większej hodowli. Jednak pomieszczenia inwentarskie były wykorzystane do maksimum.

W 1984 r. wybudował nową chlewnię o wymiarach 8 x 45,5 m. Gospodarstwo zostało ukierunkowane na jedną gałąź produkcji, a mianowicie hodowlę trzody chlewnej. Zmieniono pogłowie zwierząt oraz strukturę zasiewów. Jedną z tanich pasz dla trzody chlewnej była dynia pastewna. Ze względu na dużą wartość pokarmową tj. jednostek owsianych i białka opłacalność chowu trzody chlewnej wyraźnie się zwiększyła. Dynia była skarmiana w stanie surowym oraz po zakiszeniu jako kiszonka. Nasiona zaś były rozpowszechnione wśród innych rolników z terenu gminy Kornica oraz innych gmin. W okresie lepszej opłacalności hodowli trzody chlewnej w/w rolnik był na I miejscu w sprzedaży żywca wieprzowego w gminie Stara Kornica. Mimo niestabilnej obecnie opłacalności hodowli rolnik posiada 130 szt. trzody chlewnej w tym 8 macior, 30 tuczników, 52 warchlaki i 39 prosiąt. Żywienie oparte jest w dużej mierze na paszach własnych oraz prestarterze, superkoncentratach. Struktura zasiewów w 93 r. przedstawiała się następująco: 2 ha ziemniaki, 5 ha pszenżyto, 6,2 ha mieszanka zbożowa, oraz 0,2 ha dynia pastewna. Obecnie udział dyni jest niewielki ze względu na dużą pracochłonność tej rośliny. Jest skarmiana w stanie surowym.

Opracowała Teresa Kołtuniak.

W co można inwestować!

Mamy już koniec III kwartału, kwartału który wiąże się ze zbiorami i przyływem pieniądza do gospodarstwa a szczególnie w gospodarstwach nastawionych na produkcję roślinną. Dochody z produkcji zwierzęcej są raczej rozłożone równomiernie w ciągu całego roku. W okresie o największym przyływie pieniędzy do gospodarstwa rolnicy planują nowe inwestycje. Często decydują się na zakup urządzenia lub maszyny, która w gospodarstwie pracuje często zaledwie kilka godzin w roku, co w dużym stopniu podnosi koszty prowadzenia gospodarstwa. Dlatego należy się zastanowić czy stać nas na taki wydatek? Czy w danym okresie będzie czas na wykonywanie usług, aby lepiej wykorzystać maszynę? A może daną maszynę lepiej kupić do spółki z jednym lub kilkoma sąsiadami?

Dla przykładu podaję koszty pracy ciągnika C-360 i maszyn w modelowym gospodarstwie 20 hektarowym, przy cenie oleju napędowego 7200 zł:

Lp	Wyszczególnienie	Cena maszyny	Lat użytkowa nia	Godz pracy w roku	%rocz. kosztów napraw do ceny	Koszt pracy 1 godz w zł
1	Brona zaw.3-polowa	1 900 000	20	50	5,1	70 600
2	Pług zawieszany 3 skib	7 700 000	20	75	12,9	103 567
3	Talerzówka zawieszana	12 000 000	18	20	6,2	149 846
4	Rozsiewacz nawoz.RNZ	4 200 000	18	20	15,2	187 145
5	Rozrzutnik obornika	23 800 000	18	50	12,6	153 183
6	Siewnik zawieszany	14 200 000	18	15	5,6	172 368
7	Opryskiwacz zawieszany	12 000 000	18	15	6,0	159 207
8	Kosiarka rotacyjna	14 200 000	18	15	6,4	198 364
9	Przyczepa zbierająca	35 000 000	18	50	6,1	166 779
10	Prasa zbierająca	60 000 000	18	25	5,4	348 123
11	Kombajn ziem."Anna"	86 000 000	18	50	9,2	338 986

Z powyższego zestawienia wynika, że na koszt jednej godziny pracy oprócz ceny maszyny największy wpływ ma ilość godzin pracy danej maszyny w roku. Maszyna która nie jest w pełni wykorzystana nie tyle traci na wartości technicznej co ekonomicznej.

STOWARZYSZENIE WSPÓLNOTA POLSKA

OŚRODEK DORADZTWA ROLNICZEGO
GRABANÓW
21-500 BIAŁA PODLASKA

Stowarzyszenie "Wspólnota Polska" składa serdeczne podziękowanie za przeprowadzoną zbiórkę maszyn i narzędzi, przeznaczonych dla polskich rolników na Wielenszczyźnie.

Szczególne wyrazy wdzięczności pragniemy przekazać wszystkim Ofiarodawcom i organizatorom z rejonu działania Zespołu Doradztwa Rolniczego w Parczewie, Wisznicach i Łosicach, którzy zechcieli wspomóc w potrzebie swych Braci Rolników na Wielenszczyźnie.

Ofiarowane przez rolników narzędzia pozwoliły na skompletowanie dwóch transportów samochodowych.

Prosimy przyjąć wyrazy naszego szacunku i poważania.

PREZES

STOWARZYSZENIA "WSPÓLNOTA POLSKA"
Profesor Andrzej STELMACHOWSKI

PRZEDSIĘBIORSTWO

PRODUKCYJNO USŁUGOWO HANDLOWE

"" ▲ I D ▲ "" Spółka z o.o.

21-500 Biała Podlaska ul. Brzeska 36A tel/fax 43 77 57

O F E R U J E

- OPRYSKIWACZE

polowe, ciągnikowe zawieszane z regulowaną wysokością zawieszenia belki spełniające wymogi Instytutu Budownictwa Mechanizacji i Elektryfikacji Rolnictwa oraz posiadające świadectwo kwalifikacji jakości i zezwolenie do oznaczania wyrobu znakiem bezpieczeństwa.

Wyposażenie opryskiwacza:

- zbiornik polietylenowy o pojemności 300 lub 400 dm³ (1)
- zawór sterujący ZS z regulatorem ciśnienia
- pompa przeponowa
- belka oprysku płaskiego o rozpiętości 10 lub 12 m z końcówkami rozpylającymi rozmieszczonymi co 0,5 m.

CENY HURTOWE I DETALICZNE ORAZ SPRZEDAŻ RATALNA

Cena opryskiwacza uzależniona jest od wielkości zbiornika oraz rozpiętości belki i wynosi od 9.800.000 do 11.900.000 zł.

- CZĘŚCI ZAMIENNE DO OPRYSKIWACZY

- NAWOZY WAPNIOWO-MAGNEZOWE

Produkowane z naturalnego wapienia i dolomitu w trzech asortymentach różniących się zawartością magnezu.

CENA NAWOZU WRAZ Z TRANSPORTEM POD WSKAZANY ADRES ROLNIKA

w zależności od asortymentu wynosi od 120.000 do 65.000 zł za tonę.

- ŚRODKI OCHRONY ROŚLIN ORAZ NAWOZY DOLISTNE

- USŁUGI W ZAKRESIE

OPERATY OCHRONY ATMOSFERY, OPERATY WODNOPRAWNE, PROJEKTY TECHNICZNE I TECHNOLOGICZNE, NADZORY INWESTORSKIE.

PRODUCENT NAWOZOW

WZPN

Wrocławskie Zakłady Przemysłu Nieorganicznego

51-501 Wrocław, ul. Monopoliowa 6

tel. (071) 48 10 31, fax (071) 48 15 08, tlix 712468

OFERUJĄ NAWOZY PYLISTE WIELOSKŁADNIKOWE:

SUPERFOSFAT PYLISTY

Fosfor 18% P_2O_5

SUPERFOSFAT MAGNEZOWANY

Fosfor 15% P_2O_5
Magnez 6% MgO

FAMP «4»

Fosfor 6% P_2O_5
Potas 6% K_2O
Azot 12% N
Magnez 0,6% MgO

FAMP «OZ»

Fosfor 12% P_2O_5
Potas 8% K_2O
Azot 4% N
Magnez 2% MgO

FAM «R»

Fosfor 12,5% P_2O_5
Azot 5% N
Magnez 2% MgO

FAM «W»

Fosfor 6% P_2O_5
Azot 12% N
Magnez 3% MgO

FAM «Z»

Fosfor 14,5% P_2O_5
Azot 3% N
Magnez 2% MgO

Nawozy o sprawdzonym działaniu i wymiernych korzyściach wynikających z ich stosowania (szczególnie przy uprawach rzepaku, kukurydzy, buraka cukrowego, ziemniaka, zbóż jarych i innych)

**CENY
FABRYCZNE
VAT 0%**

ROLNIKU - stosując je uzyskasz:

- lepsze rozmieszczenie składników odżywczych w glebie
- lepsze wykorzystanie nawozu
- oszczędność paliwa, kosztów eksploatacji sprzętu i robocizny

SPRAWDZILI INNI, SPRAWDŹ I TY !

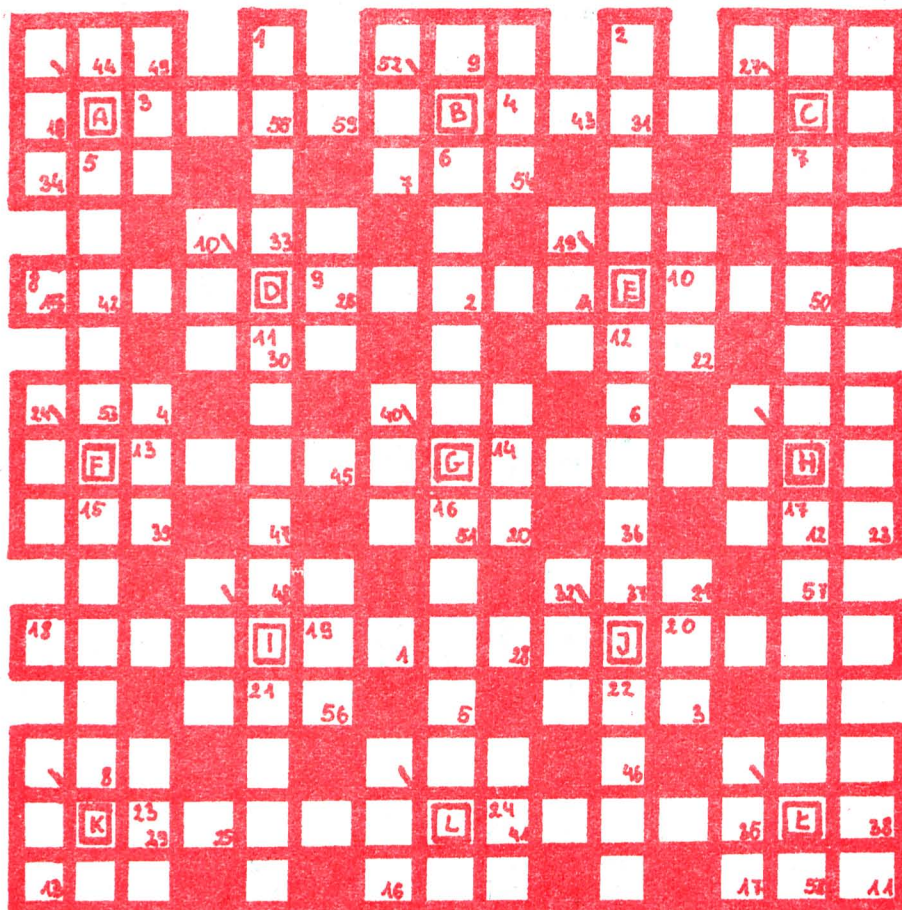
Oferujemy również: sól potasową 60%, saletrę amonową, saletrzak, mocznik
Nawozy do nabycia luzem lub w workach 50 kg netto, nawozy dostarczamy
transportem samochodowym lub kolejowym
ZAMÓWIENIA RÓWNIEŻ NA TELEFON !

Nawiążemy stałą współpracę w sprzedaży naszych produktów na zasadzie PUNKTU FABRYCZNEGO

Stosujemy jako jedyni niekonwencjonalne formy rozliczeniowe, możliwość negocjacji terminów płatności, przy płatności gotówką (czekiem) - BONIFIKATA

Zamówienia i informacje: tel. (071) 48 10 31 do 36 wew. 206, 233
Informacje dotyczące PUNKTÓW FABRYCZNYCH wew. 261

WIRO-KRZYŻÓWKA NR 13

PRAWOSKRĘTNIE (początek w kratce z kreską):

- A) środek chemiczny do zwalczania perzu
- B) krzewinka z rodziny wrzosowatych
- C) podgatunek grochu
- D) przyrząd żyroskopowy utrzymujący ciało w równowadze
- E) stwardnienie narządu wskutek zaniku komórek mięsistych
- F) samochód samowyladowniczy
- G) obłąd, urojenie
- H) jaskółka z Ameryki Północnej
- I) mała z nieba
- J) dziwak, człowiek nieznający równowagi
- K) linia łącząca przedni maszt z dziobem statku
- L) mięso z tuszy wołowej, długi mięsień wzdłuż kręgosłupa
- Ł) dział zakładu zajmujący się wysyłką towaru

Poziomo: 3) skóra cielęca na rękawiczki, 4) rzeka we Włoszech, 8) przystań morska, 9) małe narzędzie kwiatów, 10) ryba morza Czarnego z rodziny karpowatych, 13) mała i w środku pusta, 14) imię Dankowskiej, rekordzistki świata w szybownictwie, 18) delfin słodkowodny z dorzecza Amazonki, 19) Słonimski w latach dziecięcych, 20) powstaje na skutek przerobu zboża, 23) amatorski lub zawodowy, 24) pływająca bylina z klasy jednoliściennych.

Pionowo: 1) piwne i umieją kłamać, 2) pierwiastek chemiczny o liczbie atom. 50, 5) wyspy na Atlantyku, 6) imię radzieckiej łyżwiarki figurowej 10-krotnej mistrzyni świata, 7) podoficer zatrudniony na stałe w wojsku, 11) przemysłowa dzielnica Bogatyni (miasto w woj. jeleniogórskim), 12) dwukrotny polski srebrny medalista Igrzysk Olimpijskich, 15) taniec argentyński, 16) imię niemieckich cesarzy, 17) daleki piłki nogą, 21) część ręki, 22) pierwiastek chemiczny o liczbie atom. 80.

Litery z kraterki ponumerowane w prawym dolnym rogu napisane od 1 do 59 utworzą rozwiązanie hasła.

Hasło z krzyżówki Nr 12 - WYKOPKI

ADRES REDAKCJI: Grabanów 21-500 Biała Podlaska

Telefon: Biała Podl. 433792, 433866, 411247,

411255-Dyrektor, telefaks 438198

telex -863330

WYDAWCA: OŚRODEK DORADZTWA ROLNICZEGO

DYREKTOR: inż. Tarasiuk Eugeniusz Z-ca **DYREKTORA** mgr Jeleń Stanisław

REDAKTOR NACZELNY: Chachuński Bohdan

ZESPÓŁ REDAKCYJNY: K. Kuresza, R. Juszczyk, B. Filatiuk, Cz. Mirczewska, A. Matuszcwski, A. Strącička, A. Radzikowska, B. Warda, A. Witk, A. Żurkowska, specjaliści terenowi doradztwa roln. i specj. WGD.

SKŁAD I WYDRUK KOMPUTEROWY: M. Zaję, A. Mazur

DRUK: I. Wagner - Poligrafia ODR. Nr zamówienia...2993...nakład...3.200...szt

REDAKCJA "DORADZTWA ROLNICZEGO" przyjmuje do opublikowania ogłoszenia, komunikaty, informacje handlowe, oferty od rolników indywidualnych bezpłatnie (którzy posiadają wykupiony abonament na prenumeratę miesięcznika "Doradztwo Rolnicze") i firm handlowych, produkcyjnych itp. wg cennika:

- ogłoszenia drobne 3.000 zł/1 słowo
- za każde powtórzenie 2.500 zł/1 słowo
- ogłoszenia ramkowe 4.000 zł/cm²

- powt. ogłoszenia do 5 razy 3.500 zł/cm²
- powt. ogłoszenia do 10 razy 3.000 zł/cm²
- powyżej 10 razy 2.500 zł/cm²